

BMP Reuzenhoekse Kreek Zaamslag 2011

NATUURBESCHERMINGSVERENIGING
de steltkluut
OOST ZEEUWSCH-VLAANDEREN

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
Luchtfoto van het gebied.....	3
Algemene Informatie.....	4
Gebiedsbeschrijving.....	5
Gebiedsindeling.....	6
Info over de telronden.....	7
Territoria kaarten.....	7
Bergeend.....	8
Blauwborst.....	9
Bosrietzanger.....	10
Bruine Kiekendief.....	11
Buizerd.....	12
Ekster.....	13
Fazant.....	14
Grasmus.....	15
Graspieper.....	16
Grauwe Gans.....	17
Groene Specht.....	18
Groenling.....	19
Grote Bonte Specht.....	20
Heggenmus.....	21
Holenduif.....	22
Houtduif.....	23
Kauw.....	24
Kleine Karekiet.....	25
Koekoek.....	26
Koolmees.....	27
Meerkoet.....	28
Merel.....	29
Pimpelmees.....	30
Rietgors.....	31
Rietzanger.....	32
Roodborsttapuit.....	33
Spreeuw.....	34
Staartmees.....	35
Tjiftjaf.....	36
Turkse Tortel.....	37
Veldleeuwerik.....	38
Vink.....	39
Waterhoen.....	40
Waterral.....	41
Wilde Eend.....	42
Winterkoning.....	43
Zanglijster.....	44
Zwarte Kraai.....	45
Zwartkop.....	46
Samenvatting waarnemingen met aantal territoria.....	47
Samenvatting waarnemingen zonder territoria.....	48
Conclusie.....	49
Bijzonderheden.....	49
Aanbevelingen.....	50

Luchtfoto van het gebied

Algemene Informatie.

Naam gebied	Reuzenhoekse Kreek (Zaamslag)
Jaargang BMP	Nr 1 (2011)
Telmethode	Broedvogel Monitoring Project – SOVON
Aantal telronden	7
Deelnemers	Hans Molenaar, Bernadette Molenaar
Foto's	Bram Vroegindewij (Bruine Kiekendief) Hans Molenaar
Auteur	Hans Molenaar

Vogels kijken is prachtig en broedvogels tellen heeft een geheel eigen charme waaraan velen maar al te graag toegeven. Maar het is ook een buitengewoon nuttige tijdsbesteding, zeker wanneer de inspanningen van tellers worden gebundeld. (bron : Sovon Broedvogelonderzoek)

Dit is het eerste Broedvogel Monitoring Rapport (BMP) opgemaakt voor het gebied bekend als zijnde Reuzenhoekse Kreek gelegen te Zaamslag, in de gemeente Terneuzen. Het gebied wat wordt geïnventariseerd is ongeveer 18 ha groot.

De aanleiding om hier aan te beginnen was een monitoring van het terrein gedurende de eerste ronde van het Weidevogelonderzoek 2011.

Dit onderzoek was georganiseerd vanuit de Vogelwerkgroep van de Natuurbeschermingsvereniging De Steltkluut. Als herintreder in het vogelonderzoek had ik mij hiervoor opgegeven en was onder begeleiding van ervaren mensen dit gebied aan het verkennen.

Tijdens de rondgang werd voor mij duidelijk dat dit gebied in aanmerking zou komen voor een BMP. Na overleg met de begeleiders is besloten om hier de noodzakelijke stappen te nemen om een BMP project op te zetten.

Grote Bonte Specht.

Gebiedsbeschrijving

De Reuzenhoekse Kreek is gelegen in de Groote Huissenspolder welke is ingedijkt in 1695. Verder is er van het gebied (nog) niet veel informatie te vinden. Dit is misschien iets om volgend jaar wat meer aandacht aan te besteden.

Het gebied bestaat voor het grootste gedeelte uit rietvelden. Het gebied van Staatsbosbeheer is geheel een rietveld. Daarnaast is er nog een groot gedeelte droog- en natgrasland. Het natte grasland heeft kleine "afwateringkanaaltjes", waarvan het water afloopt naar de watergangen aan beide zijden van het gebied. Aan de oostkant is er nog een stukje weiland waar een drinkpoel aanwezig is en waar enkele stuks vee hun genoeg lijken te vinden. Hier staat ook een dubbele rij populieren waar o.a. de Buizerd heeft genesteld. Aan de oostzijde van het gebied staan op diverse plaatsen nog meidoornstruiken als afscheiding. Zie voor een goed overzicht naar de luchtfoto aan het begin van dit rapport.

Het natte grasland (midden gedeelte)

Gebiedsindeling

Het gebied is onder te verdelen in 3 delen.

- Gebied A : eigendom van Staatsbosbeheer
- Gebied B : eigendom van familie M. Dekker, Zaamslag
- Gebied C : eigendom van familie L. Guiljam, Sluiskil

Alle drie eigenaars hebben toestemming geven om met het BMP project te starten.

Info over de telronden

Overzicht van de gehouden telronden. Alle telronden, met uitzondering van ronde 6, hebben hun aanvang bij zonsopgang. Telronde 6 was gehouden ter controle van aanwezigheid van Buizerd en Bruine Kiekendief.

Alle telronden worden volgens een vast patroon gelopen, uitzondering hierop was ronde 3 welke in tegengestelde richting is gelopen. Looproutte is aangegeven in het rood op de kaart bij het hoofdstuk Gebiedsindeling waarbij merkteken X het start- en eindpunt is.

#	Datum	Begintijd	Eindtijd	Weer	Temperatuur	Wind
1	4-4-2011	7:35	9:35	Helder	11 graden	Z-3
2	18-4-2011	6:55	9:00	Helder	10 graden	Z-3
3	2-5-2011	6:30	8:30	Helder	10 graden	O-6
4	17-5-2011	6:00	8:15	Licht bewolkt	13 graden	W-3
5	1-6-2011	6:05	9:10	Helder	11 graden	NO-2
6	7-6-2011	14:00	14:45			
7	15-6-2011	5:45	7:40	Licht bewolkt	12 graden	ZO-2

Territoria kaarten

Hieronder zullen de territorium kaarten worden getoond. Deze kaarten zijn een resultaat van het invoeren van de waarnemingen per telronde. Nadat alle data (waarnemingen) was ingevoerd heeft het SOVON programma een optie (autoclustering) om met verschillende interne variabelen het aantal territoria per soort vast te stellen en deze in kaart te brengen.

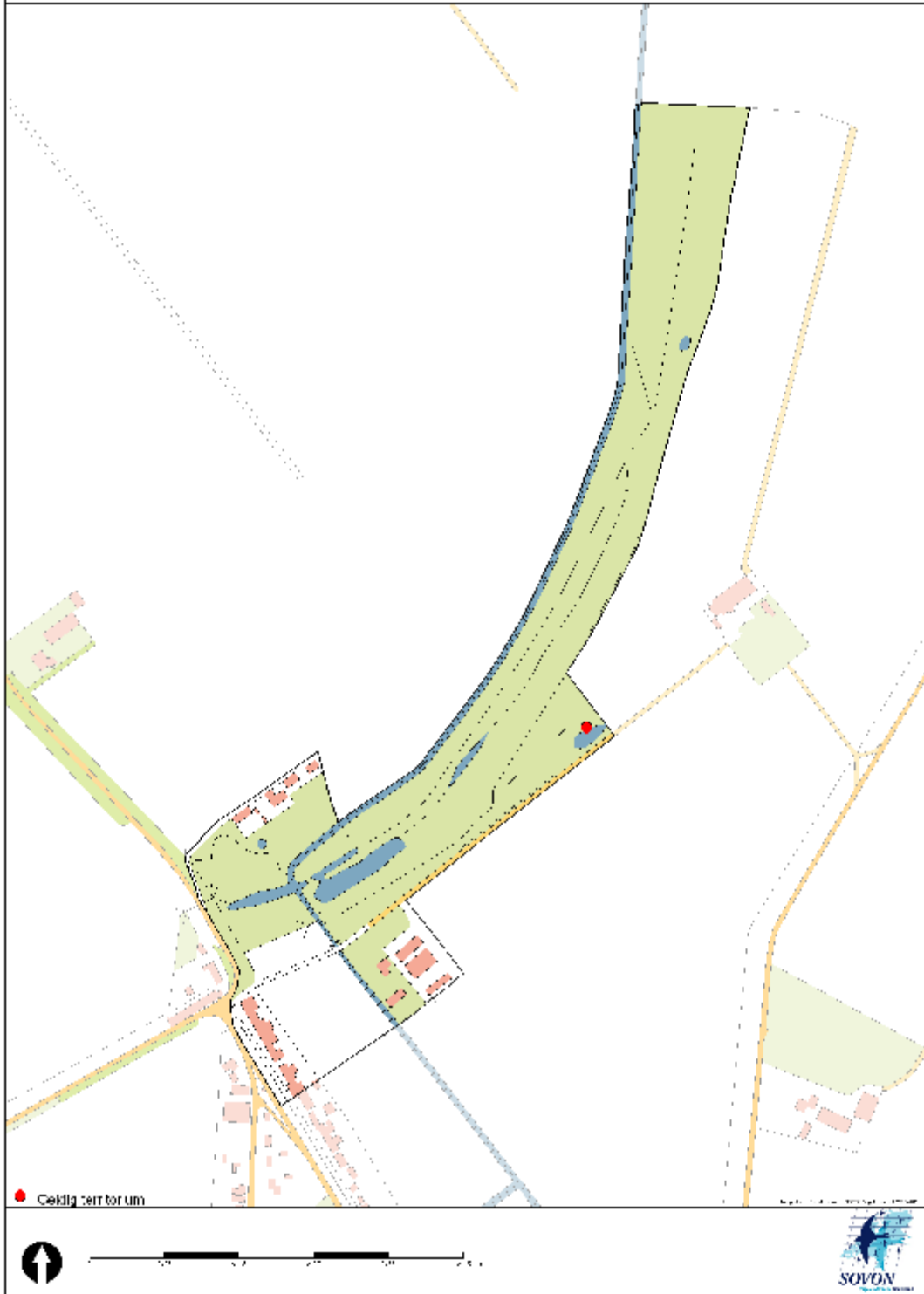
Het jaar 2011 was het eerste jaar dat deze optie van autoclustering beschikbaar was voor de vrijwilligers, voorgaande jaren moest dit allemaal handmatig uitgerekend worden wat een tijdrovende bezigheid was.

Dit alles behoort nu tot het verleden en dit tot tevredenheid van de vrijwilligers.

Note: het aantal territoria geeft alleen maar aan waar mogelijk een broedgeval is geweest, maar zegt niet altijd of deze succesvol is geweest.

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Bergeend 1 territorium

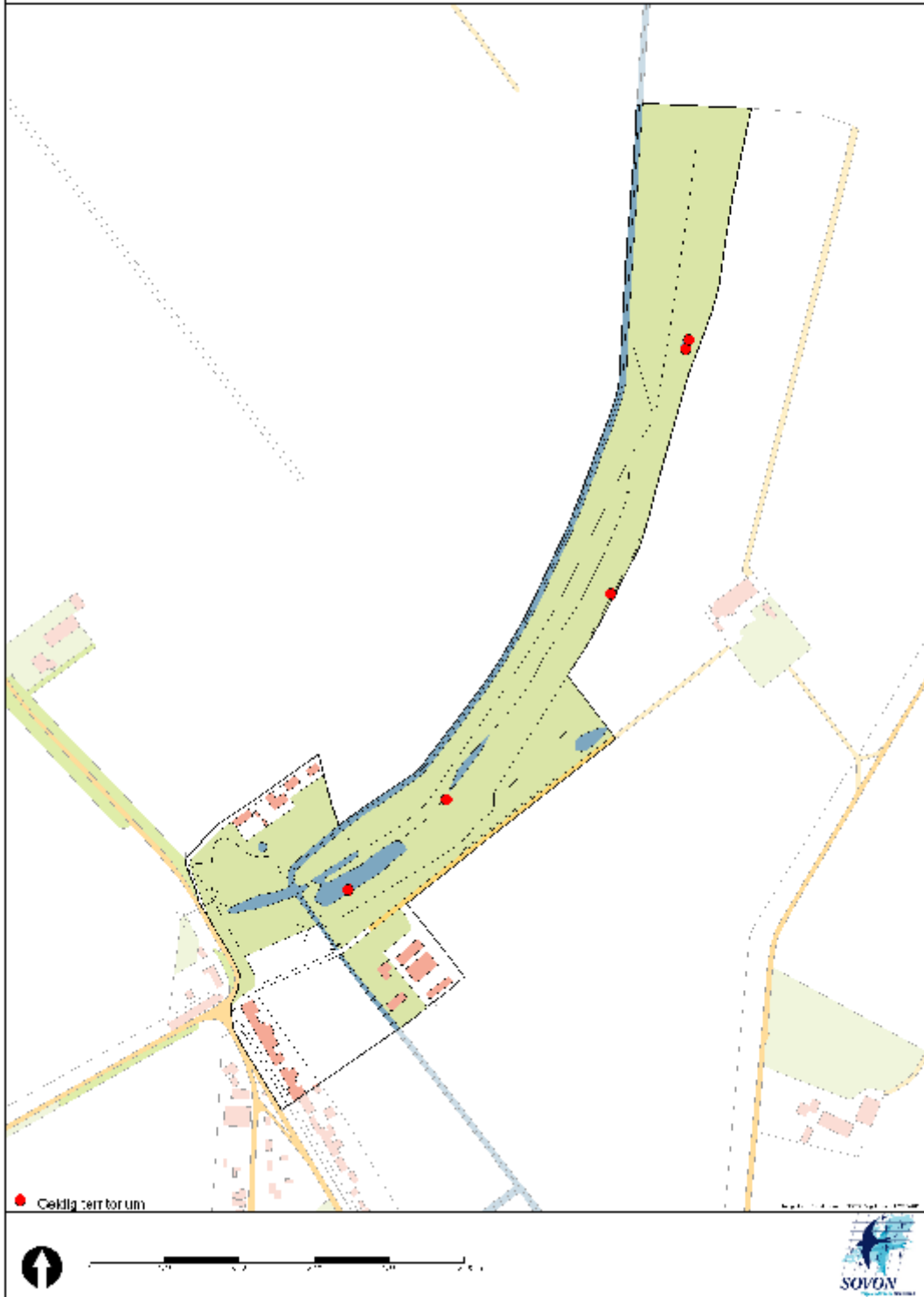
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Blauwborst 7 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Bosrietzanger 5 territoria

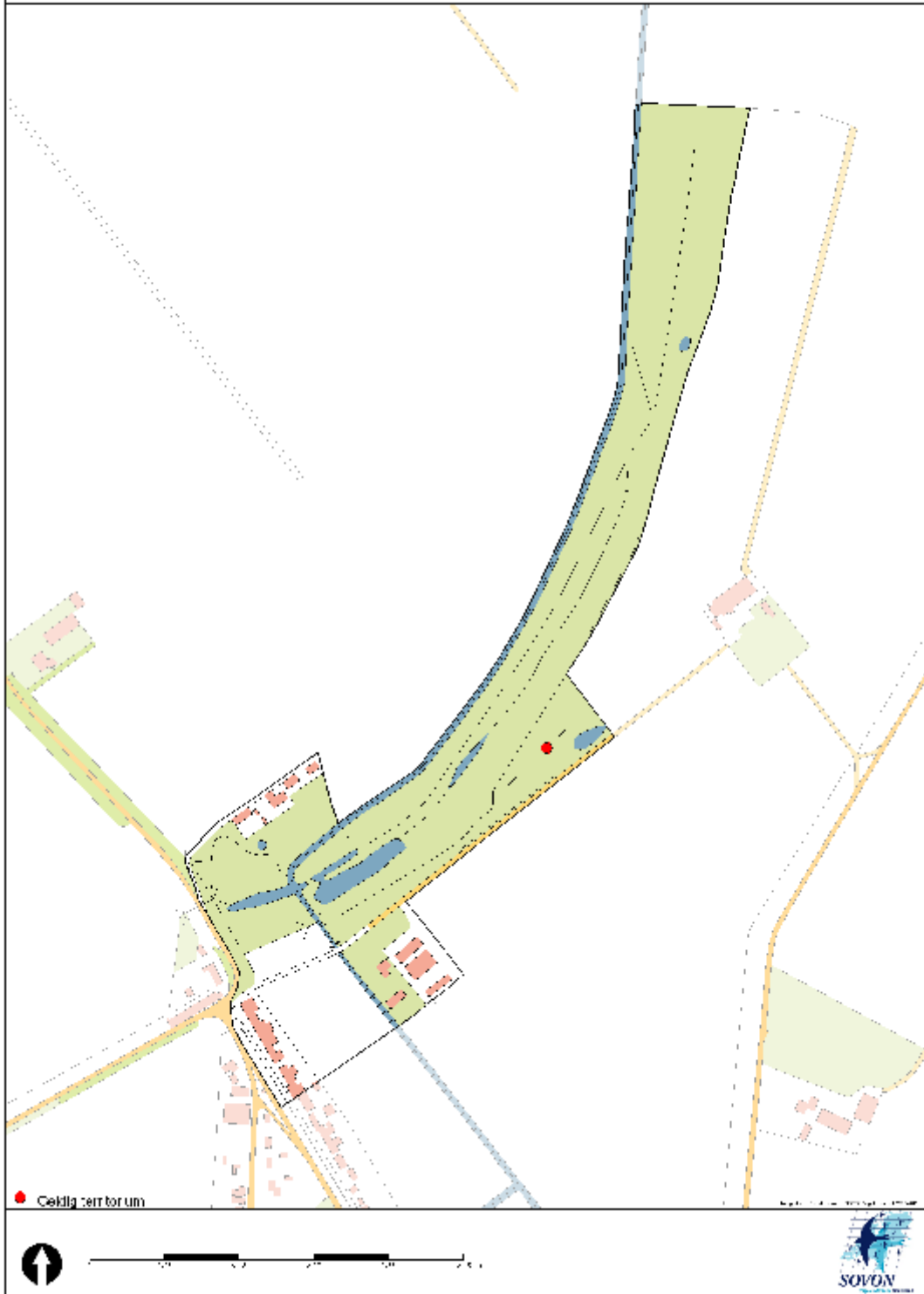
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Bruine Kiekendief 2 territoria

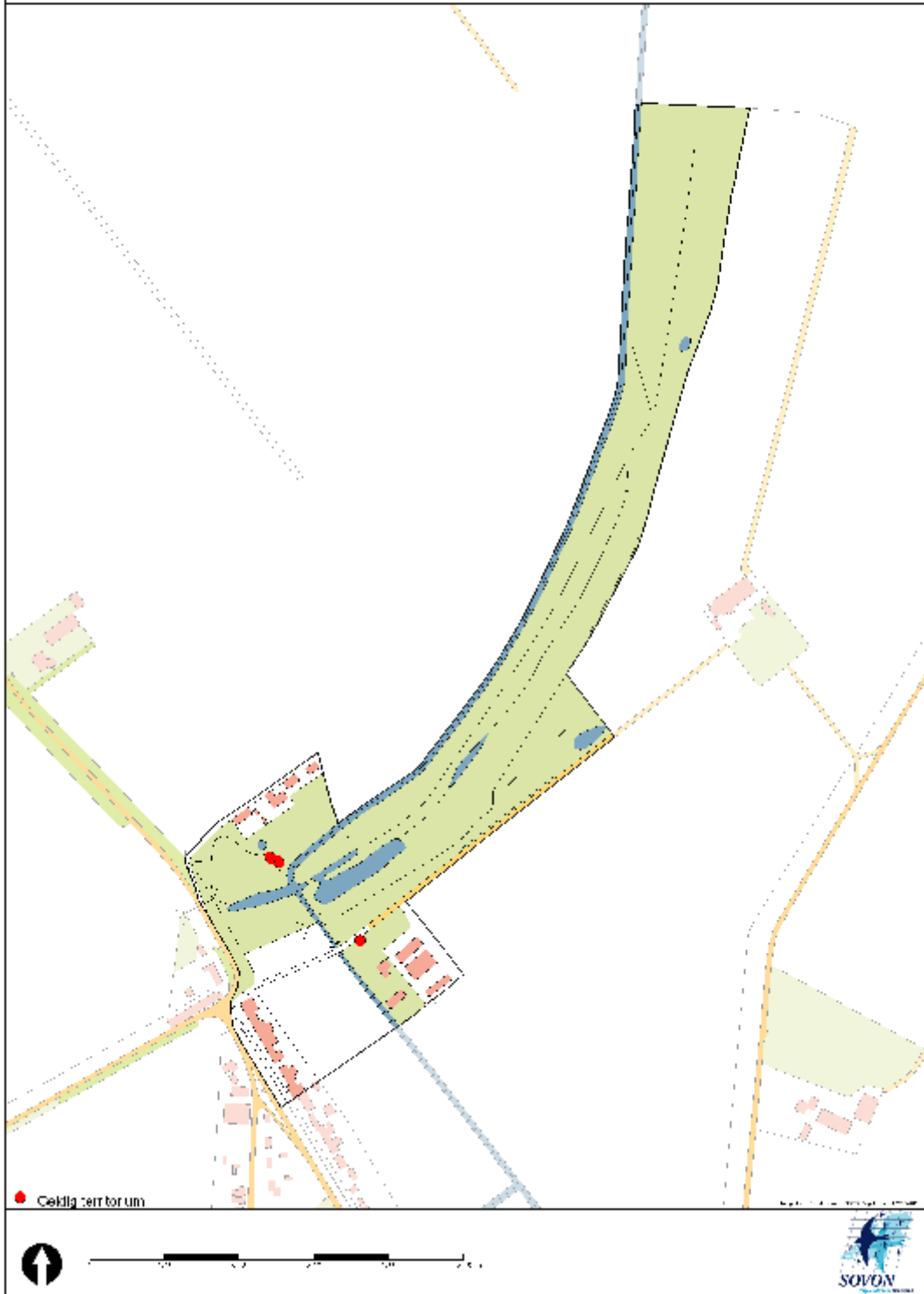
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Buizerd 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Ekster 3 territoria

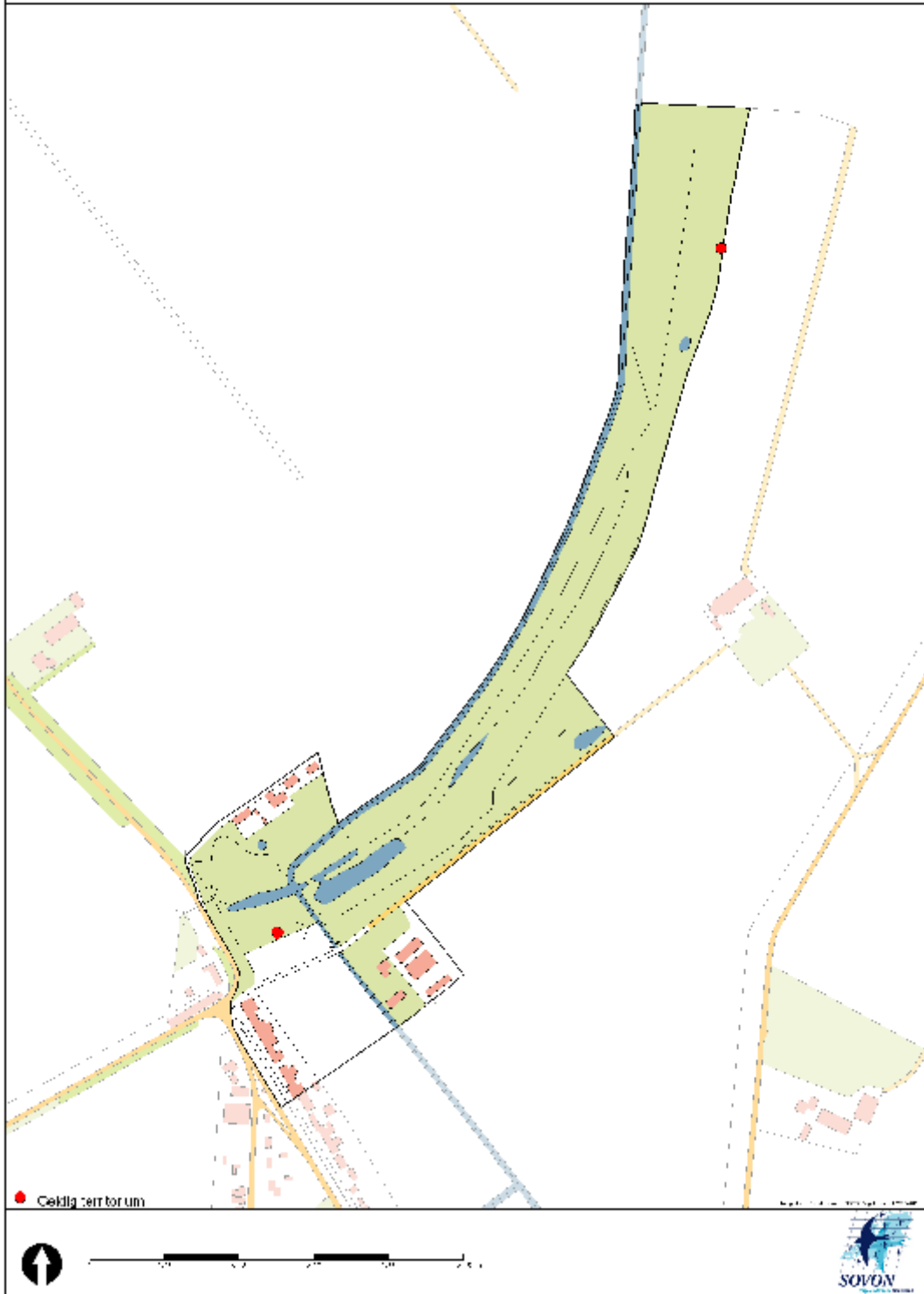
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Fazant 4 territoria

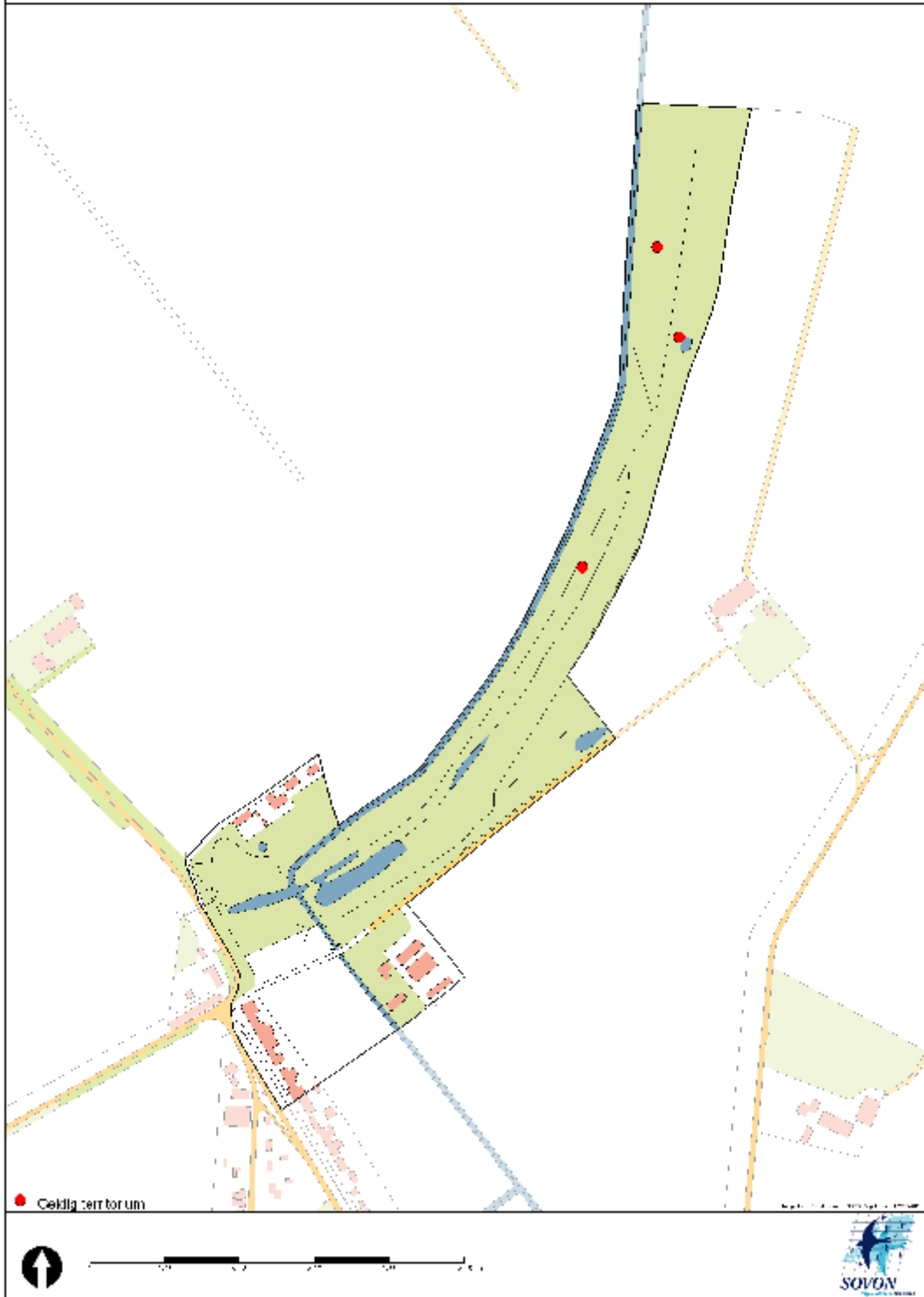
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Grasmus 2 territoria

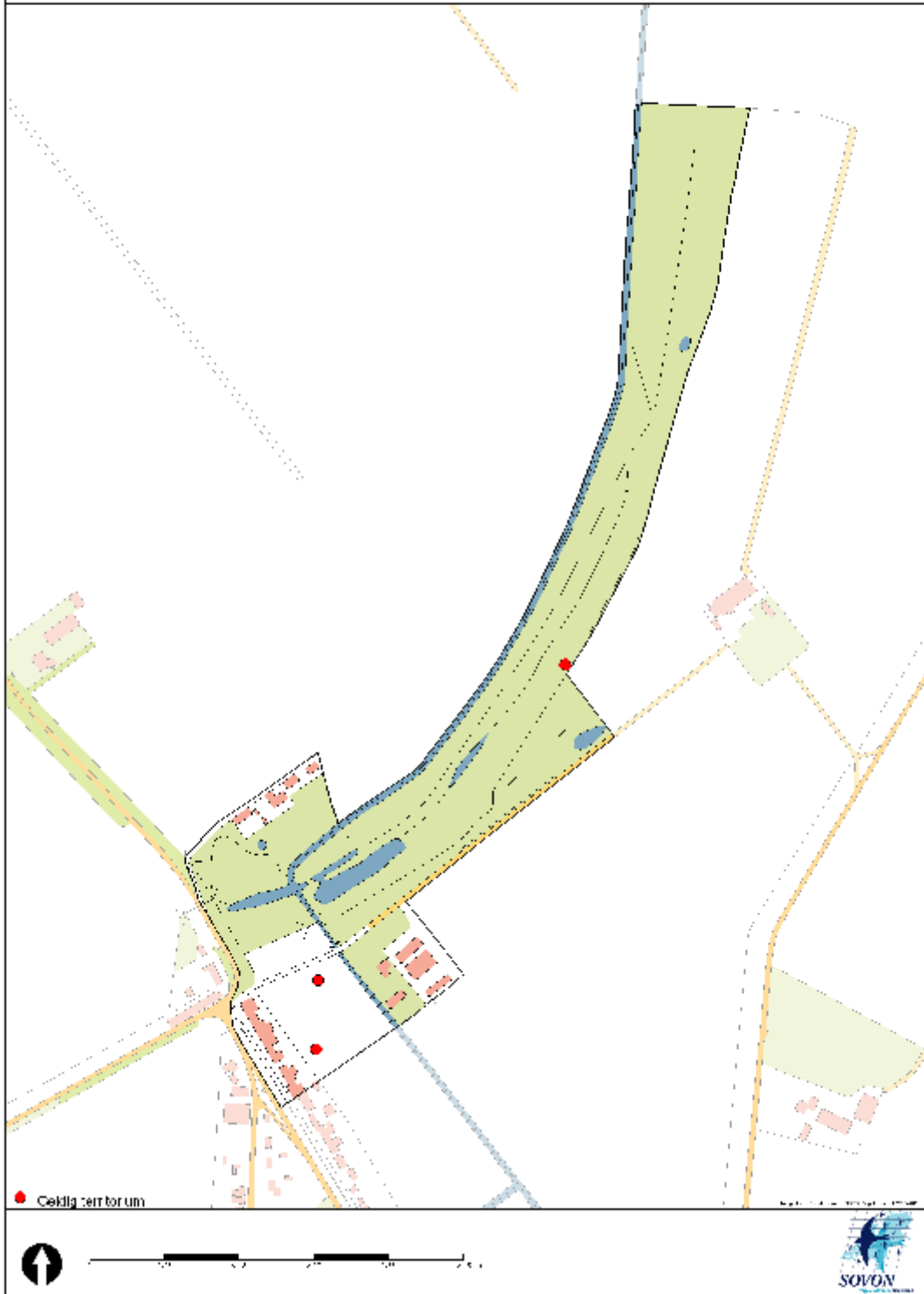
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Graspieper 3 territoria

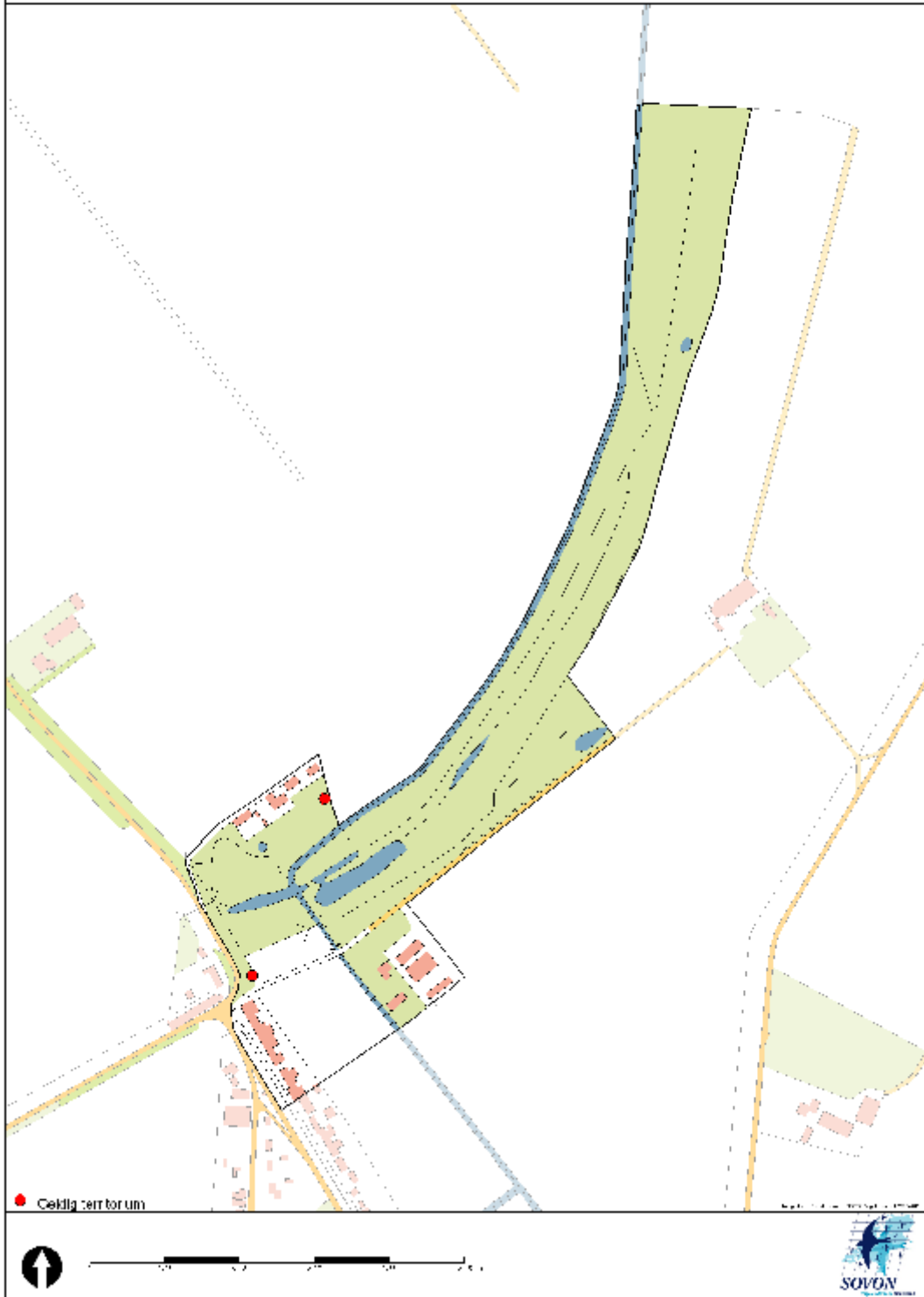
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Grauwe Gans 3 territoria

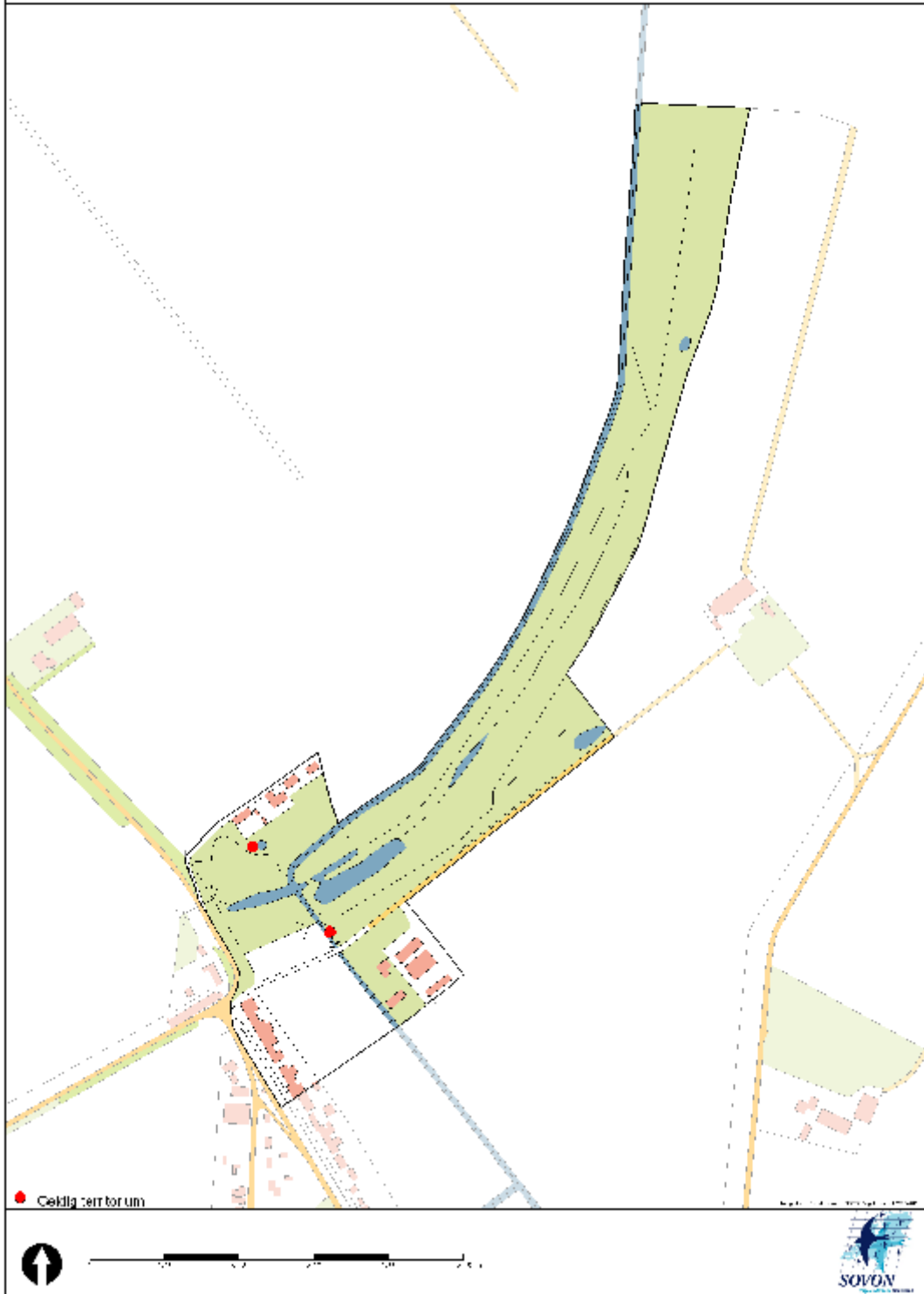
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Groene Specht 2 territoria

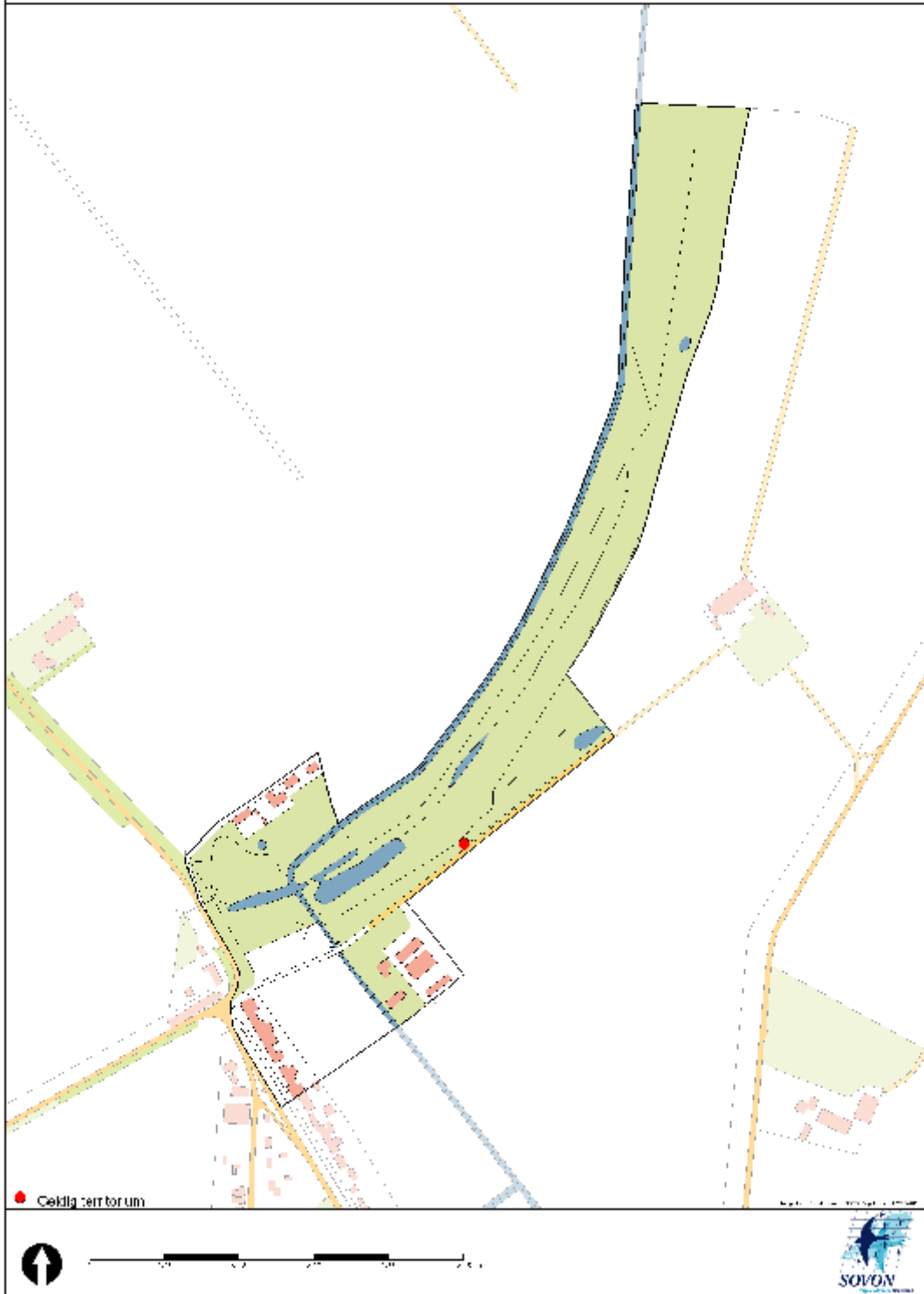
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Groenling 2 territoria

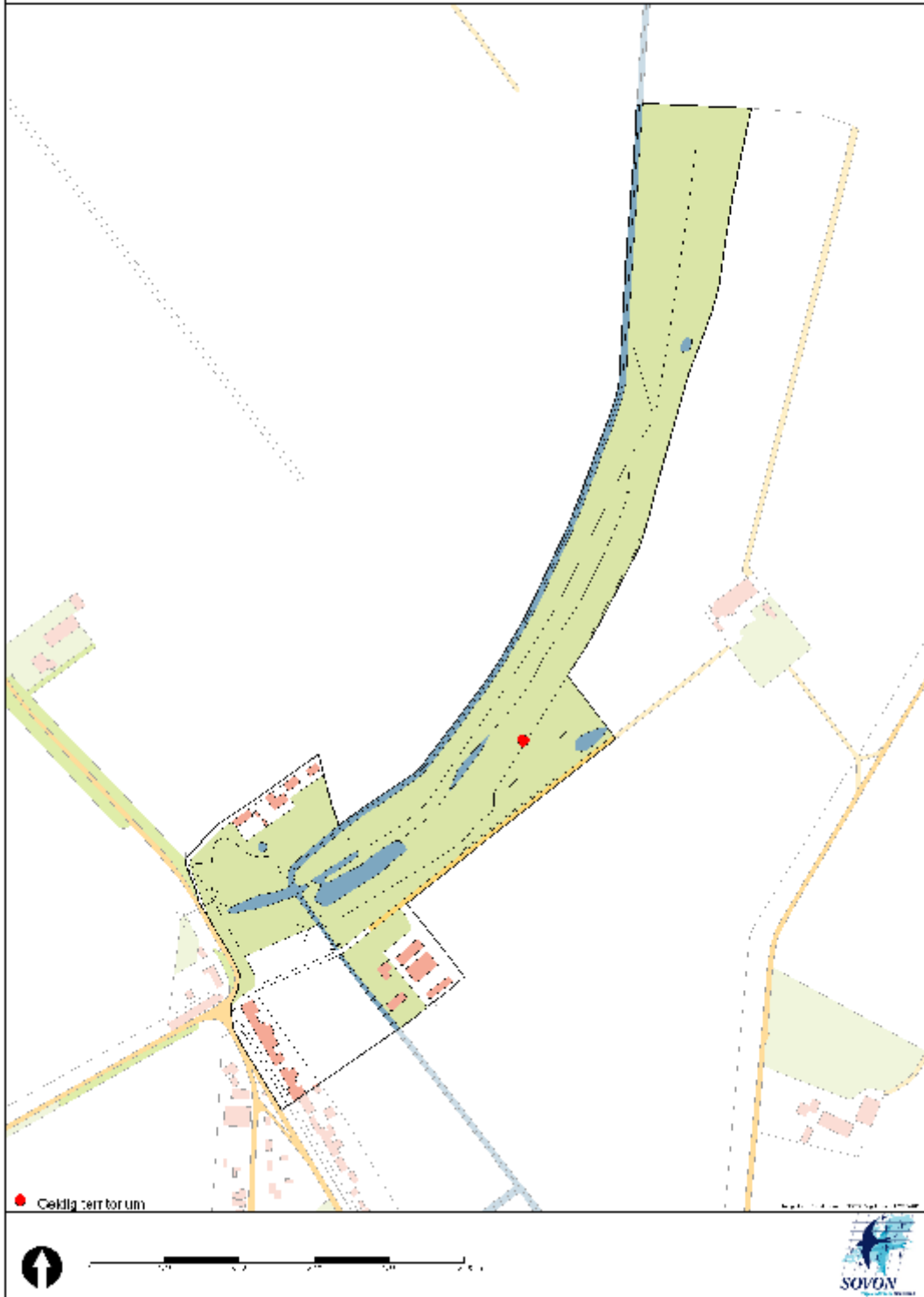
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Grote Bonte Specht 1 territorium

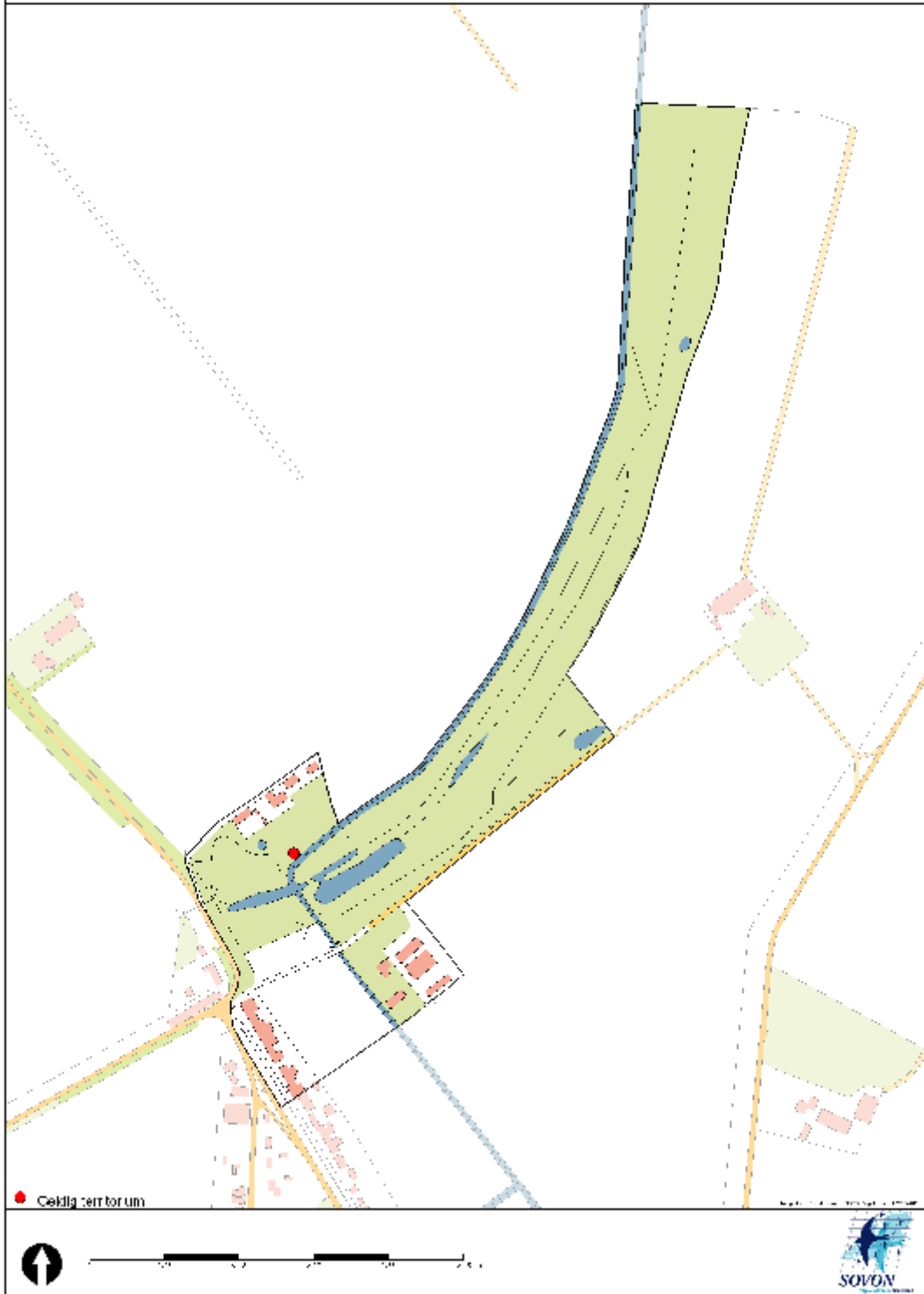
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Heggenmus 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Holenduif 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Houtduif 13 territoria

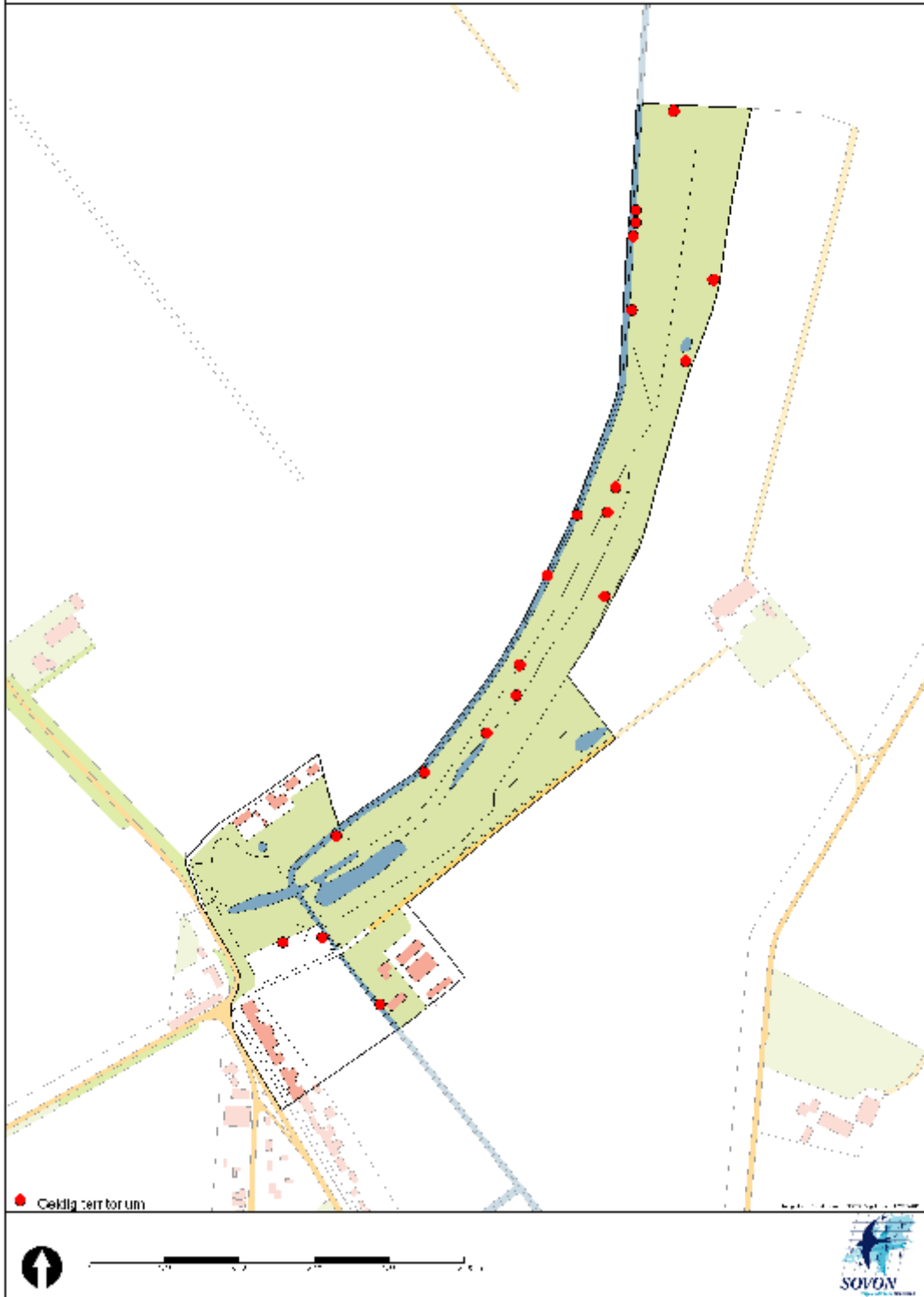
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Kauw 1 territorium

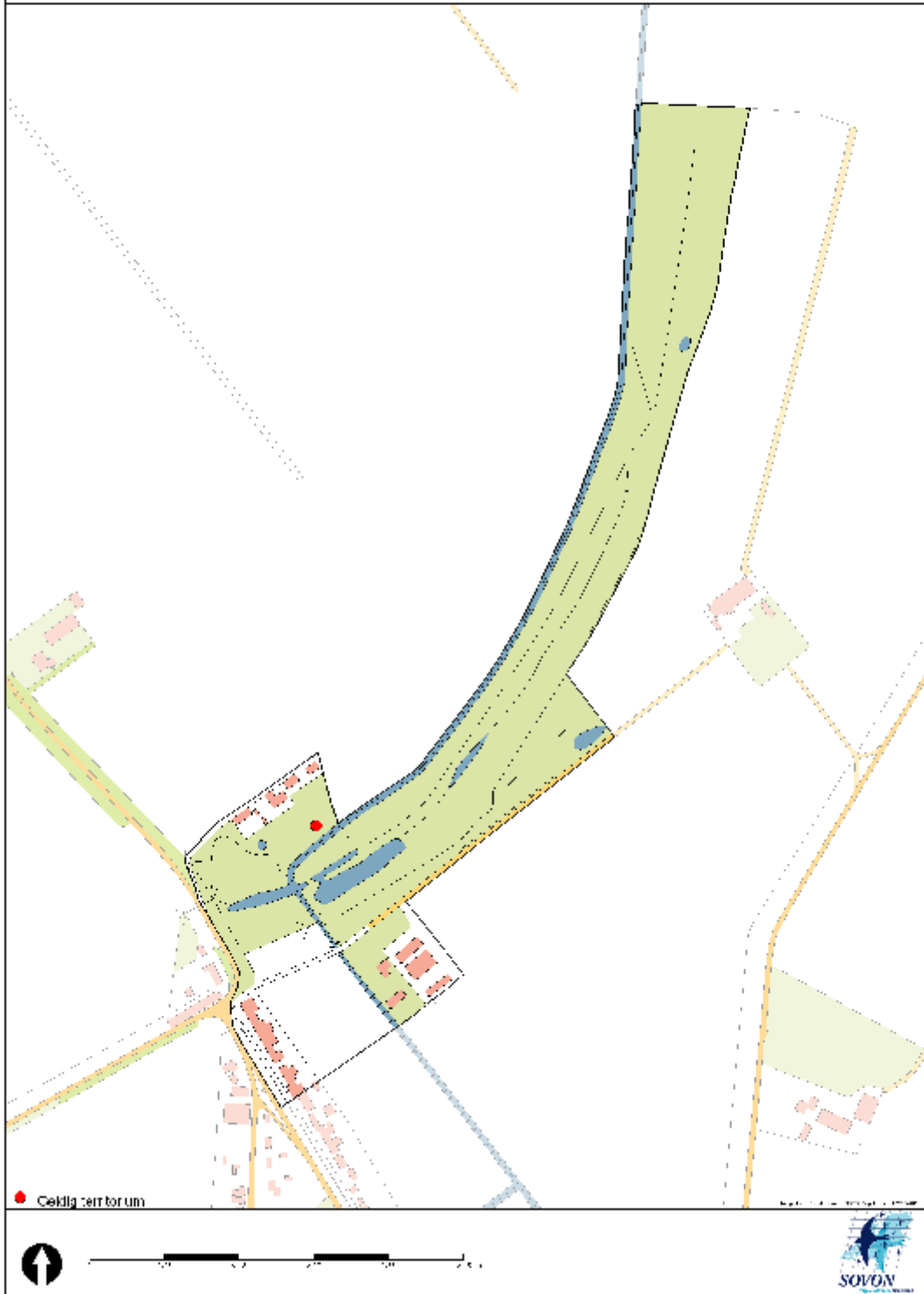
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Kleine Karekiet 20 territoria

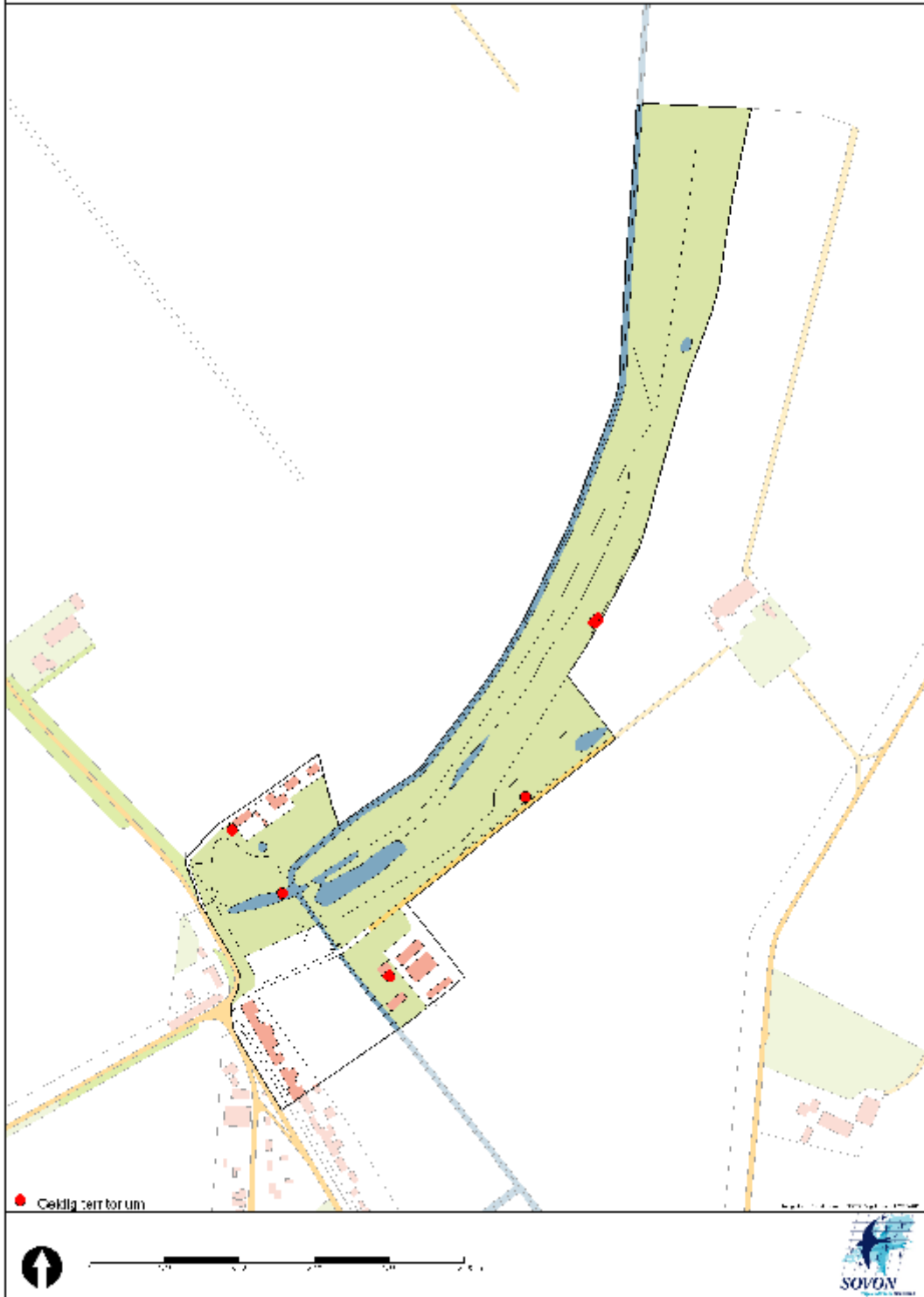
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Koekoek 1 territorium

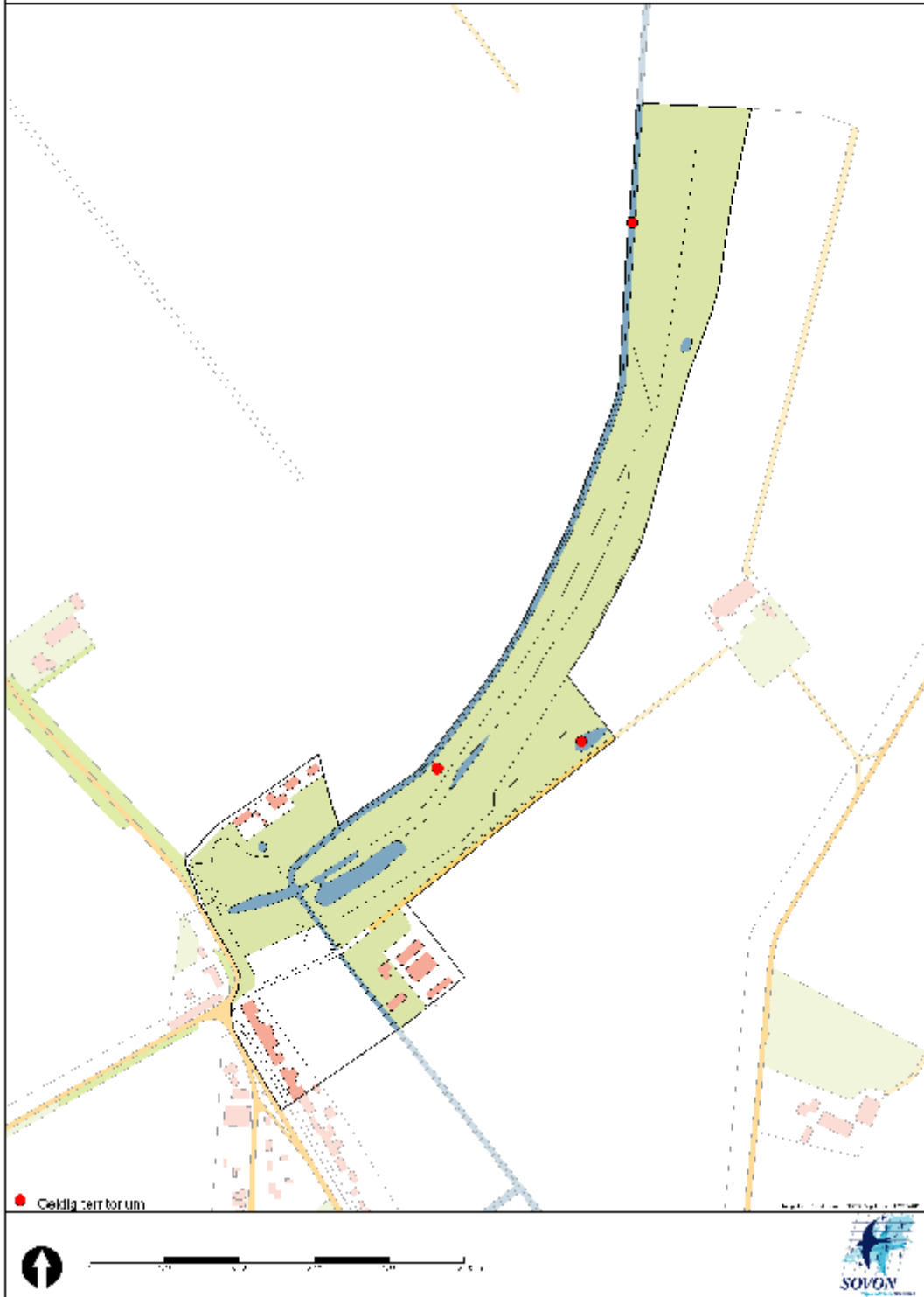
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Koolmees 6 territoria

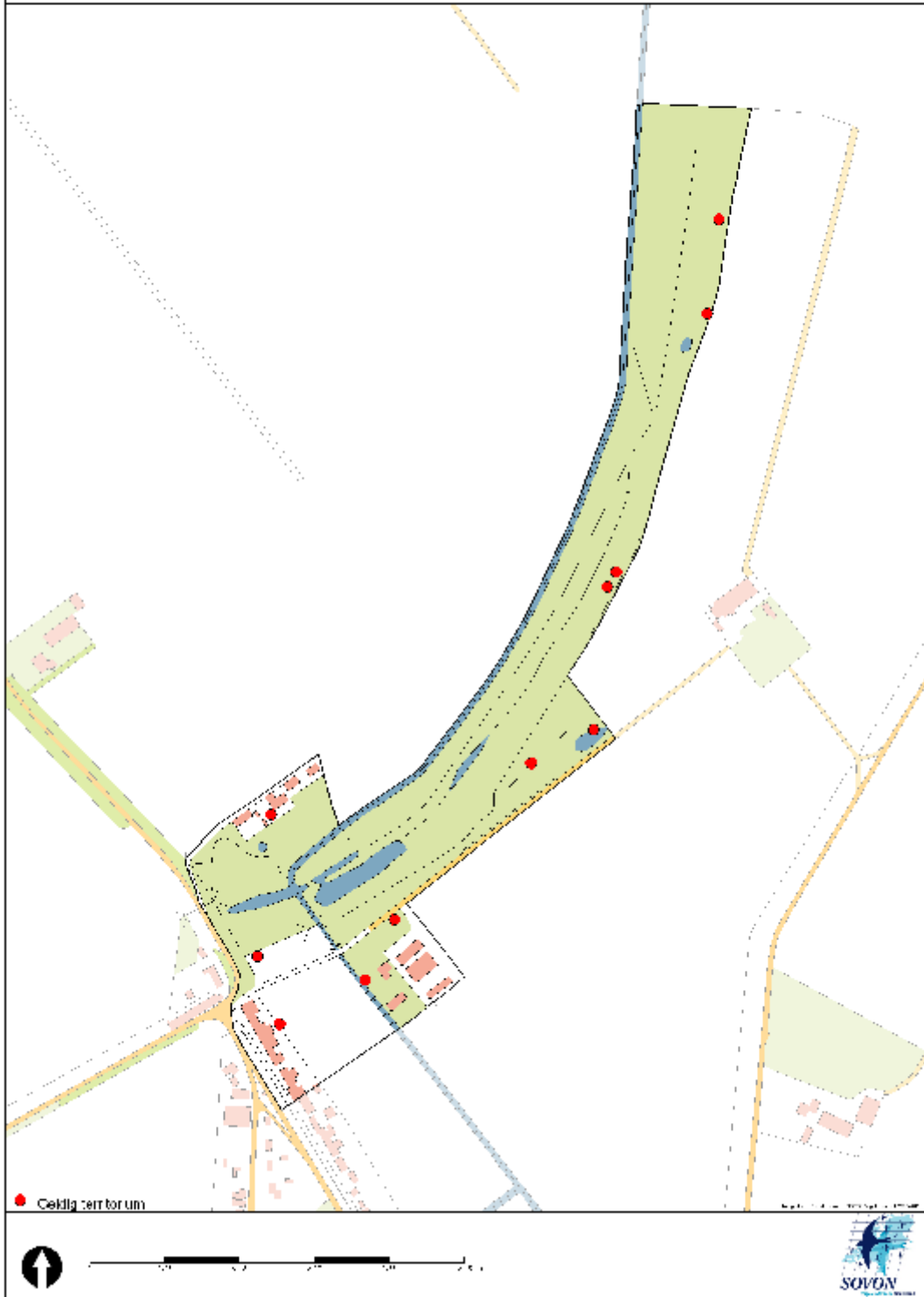
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Meerkoet 3 territoria

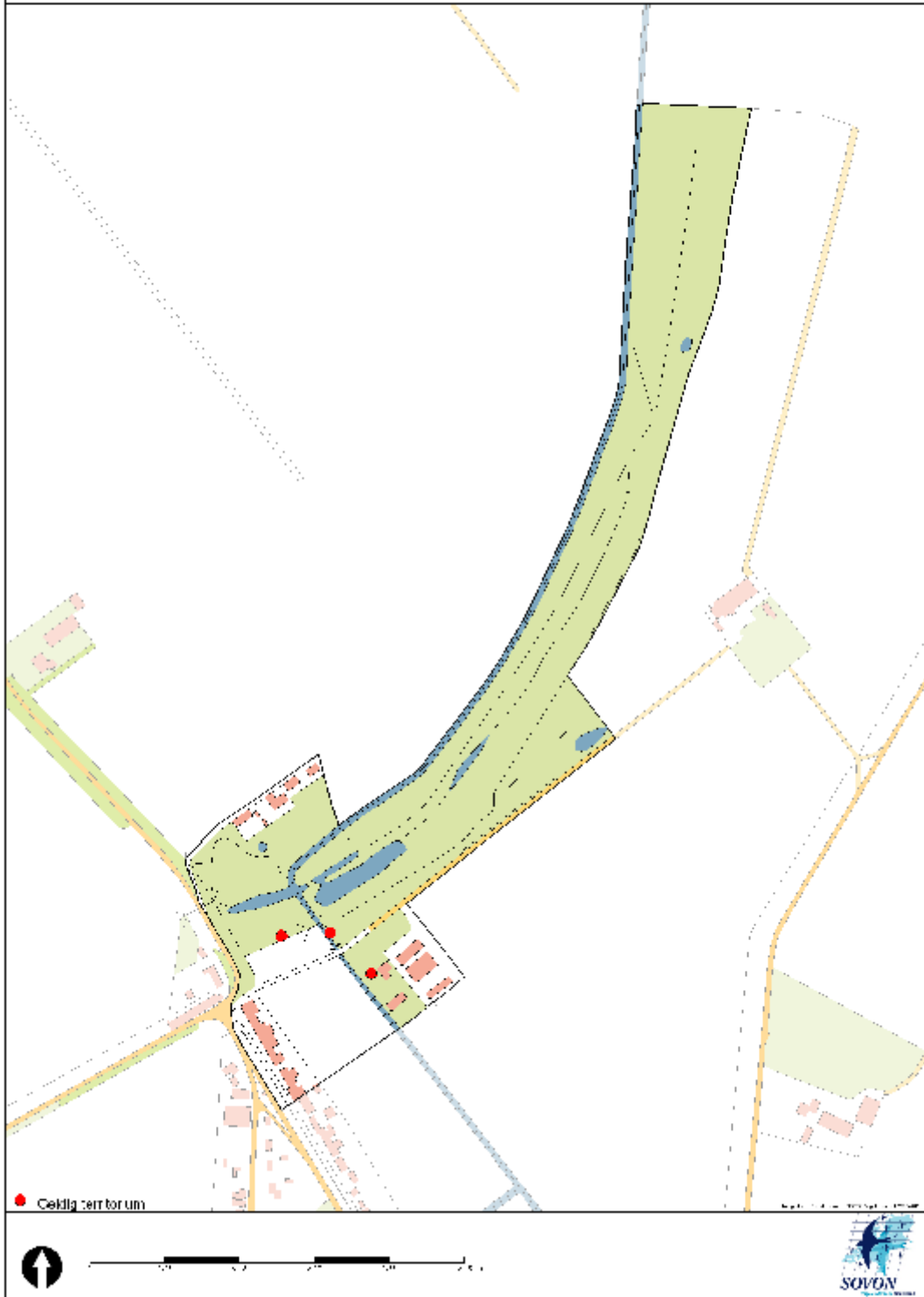
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Merel 11 territoria

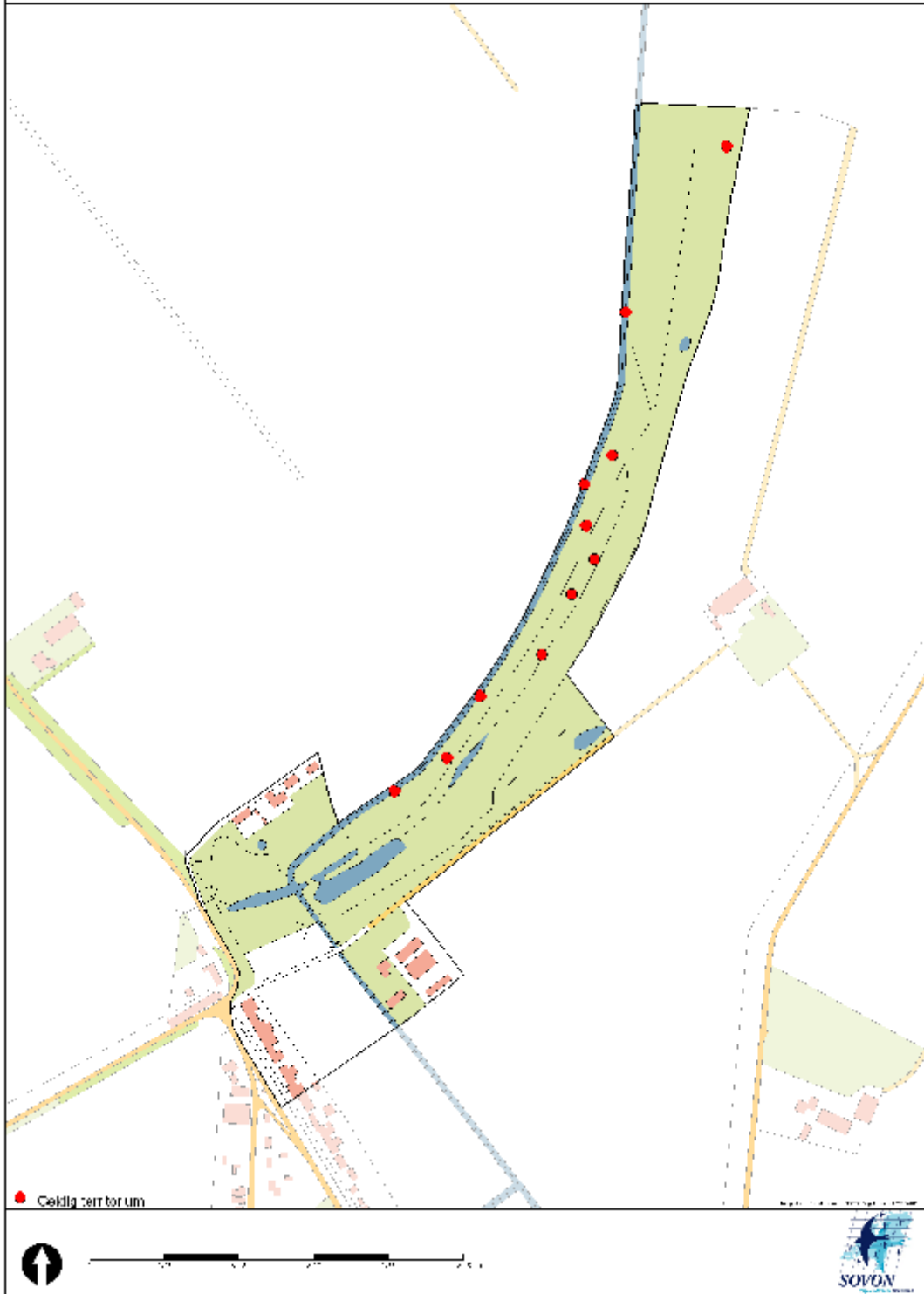
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Pimpelmees 3 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Rietgors 11 territoria

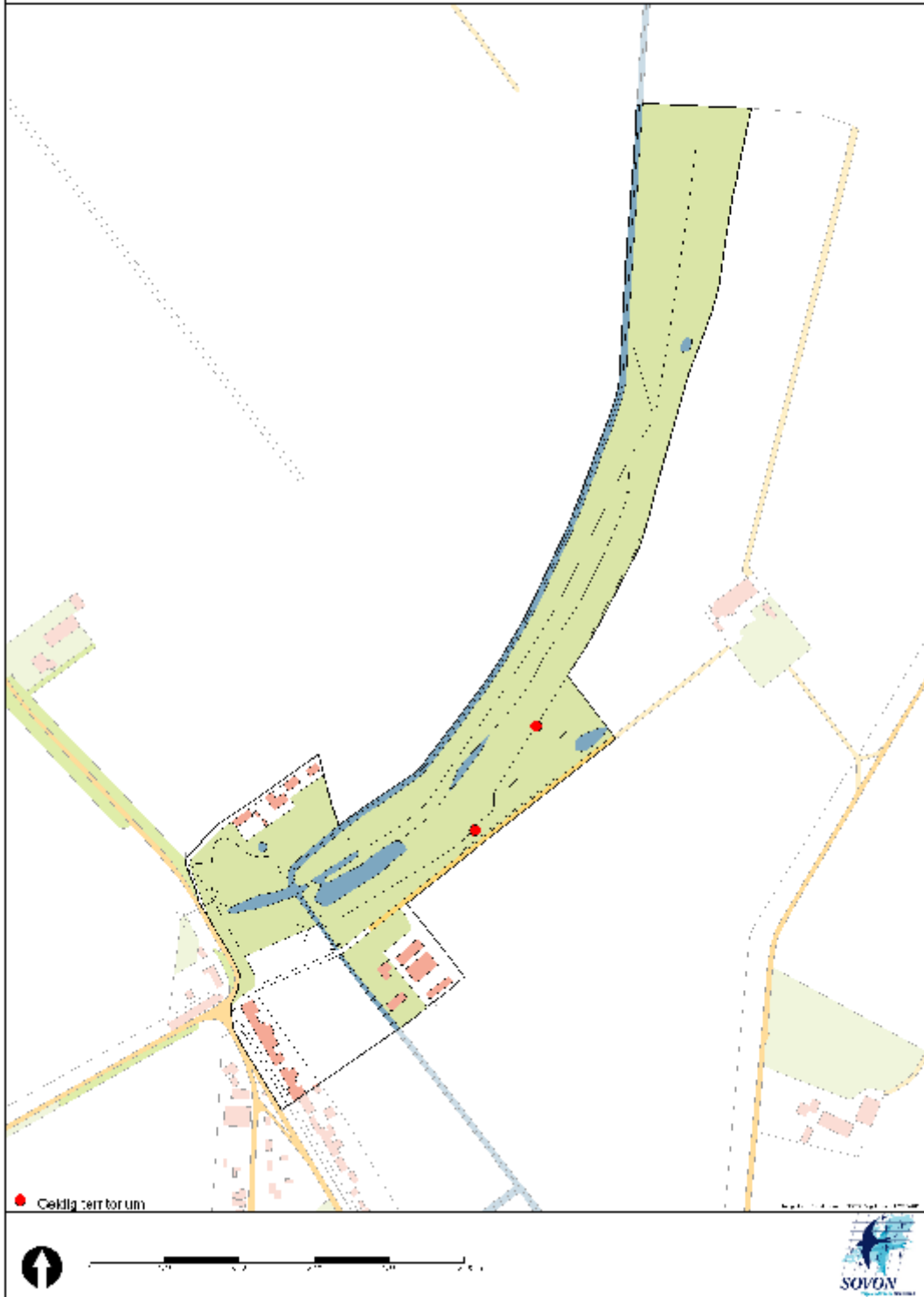
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Rietzanger 18 territoria

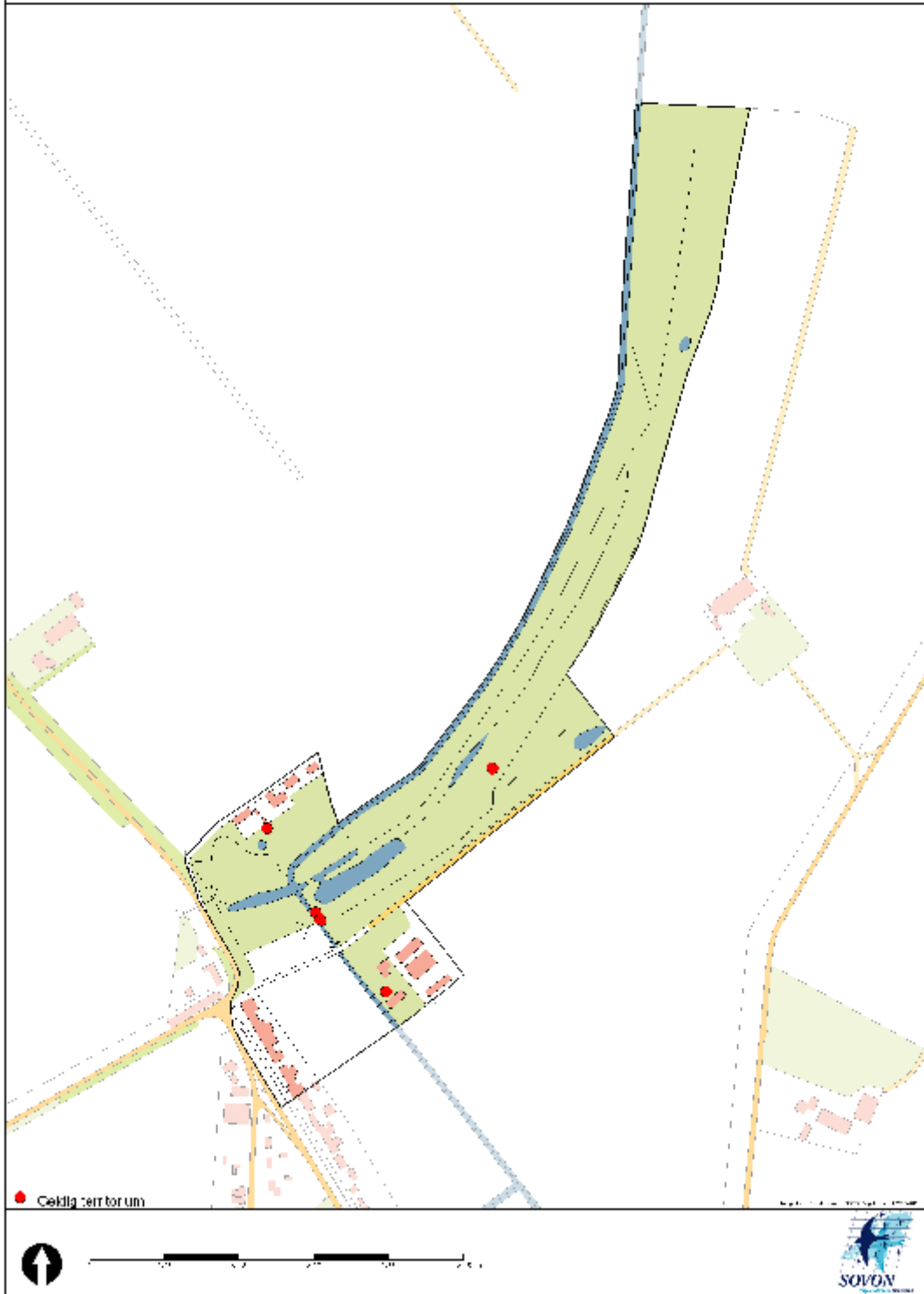
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Roodborsttapuit 2 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Spreeuw 5 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Staartmees 4 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Tjiftjaf 5 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Turkse Tortel 2 territoria

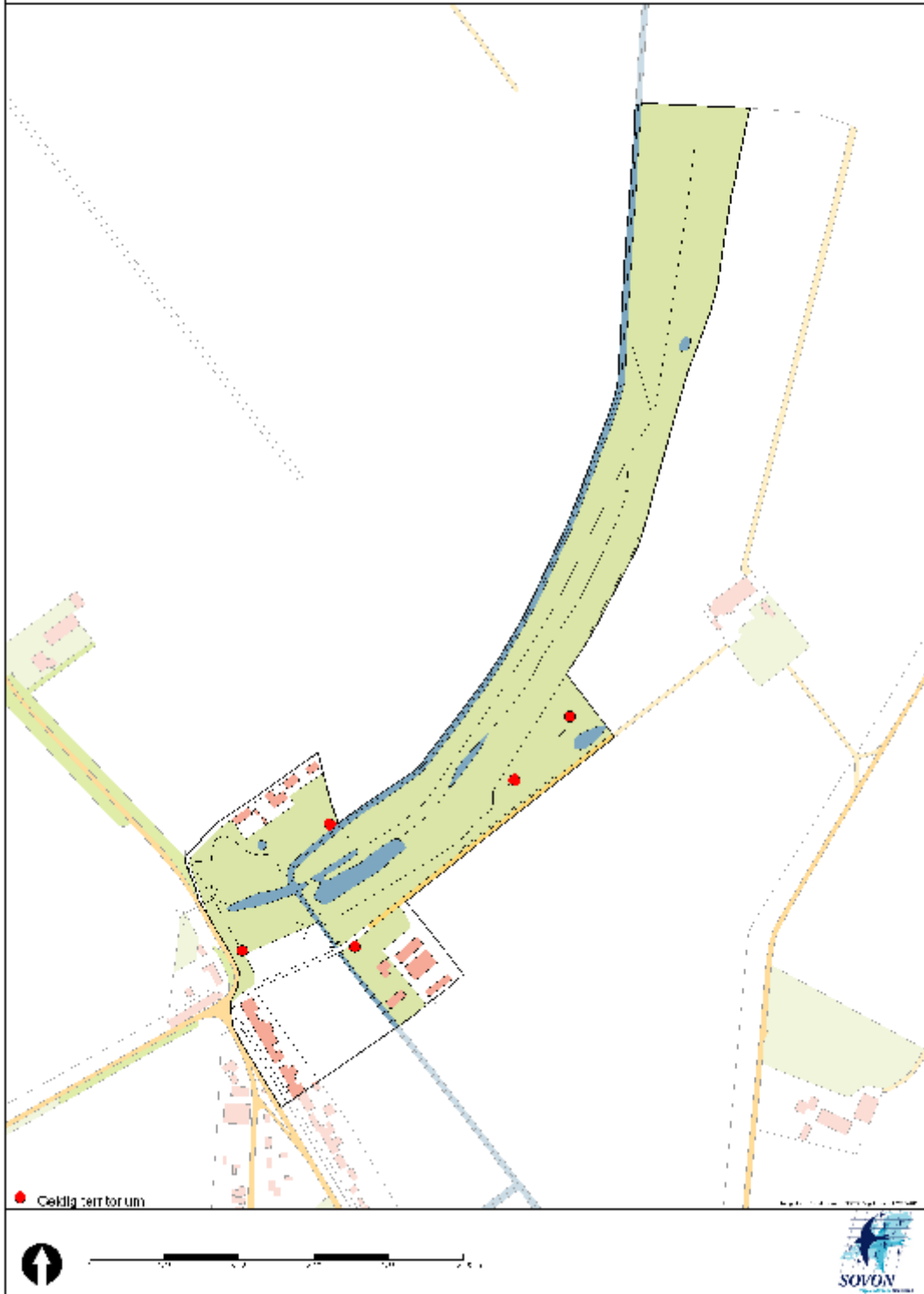
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Veldleeuwerik 1 territorium

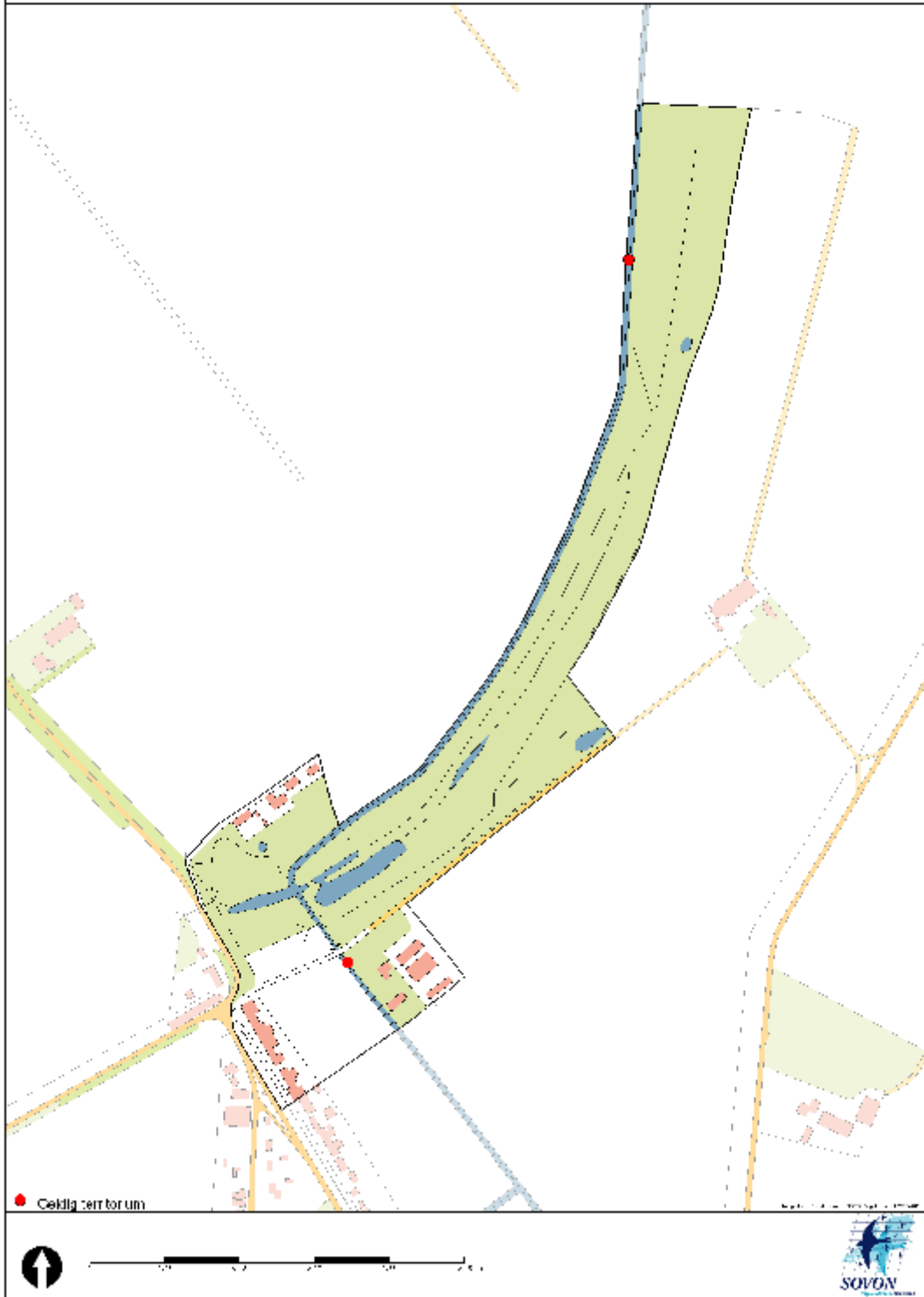
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Vink 5 territoria

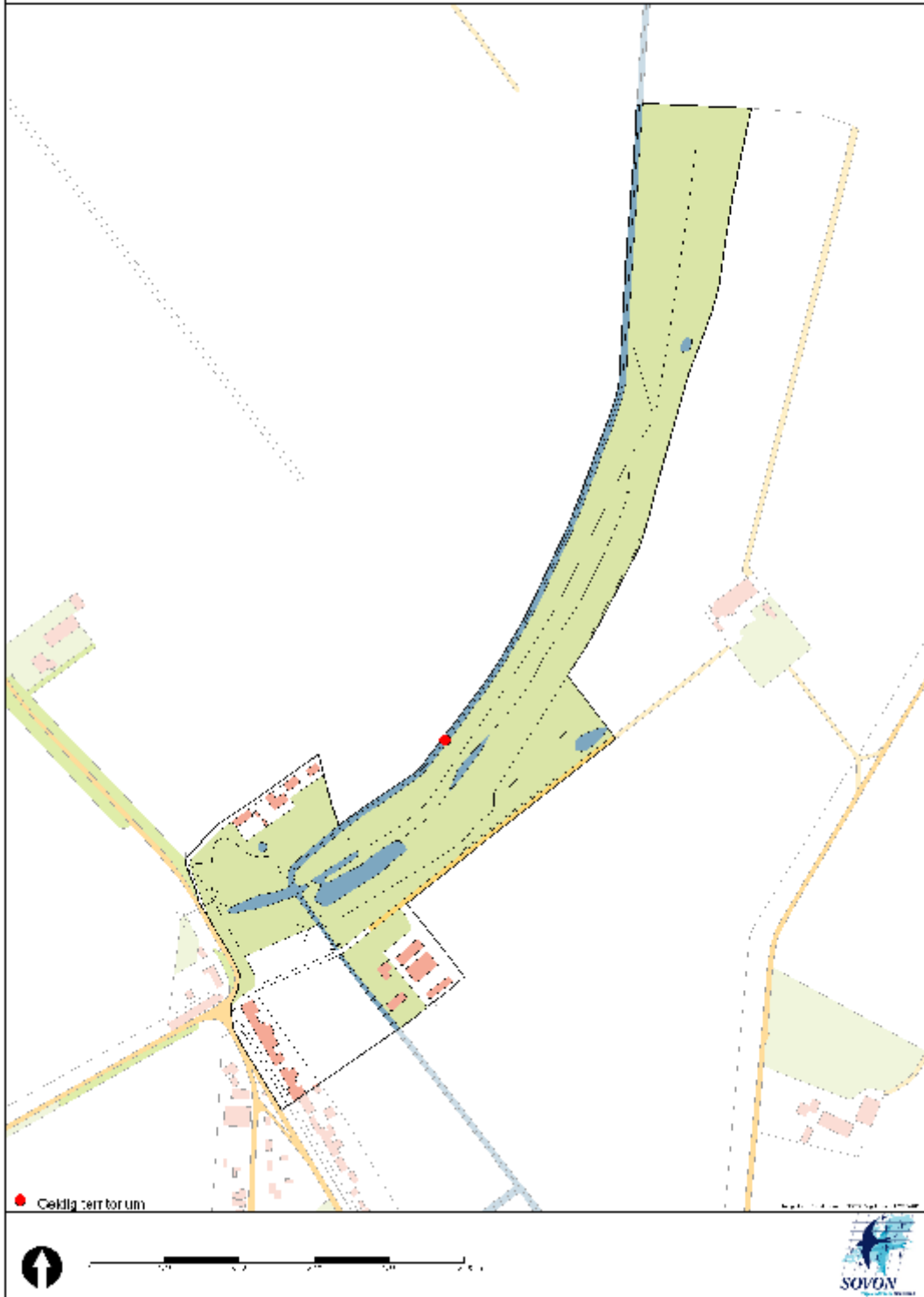
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Waterhoen 2 territoria

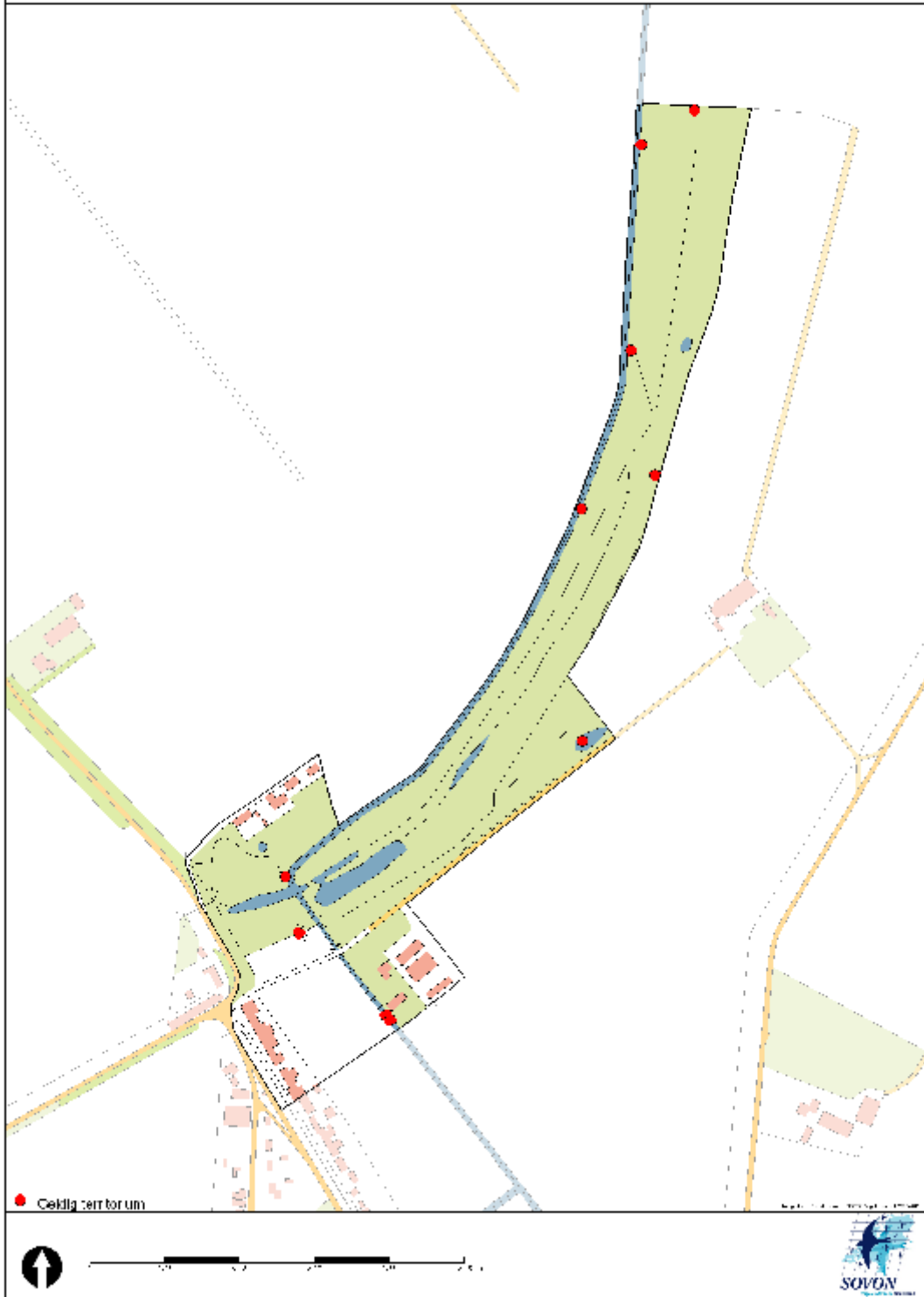
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Waterral 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Wilde Eend 10 territoria

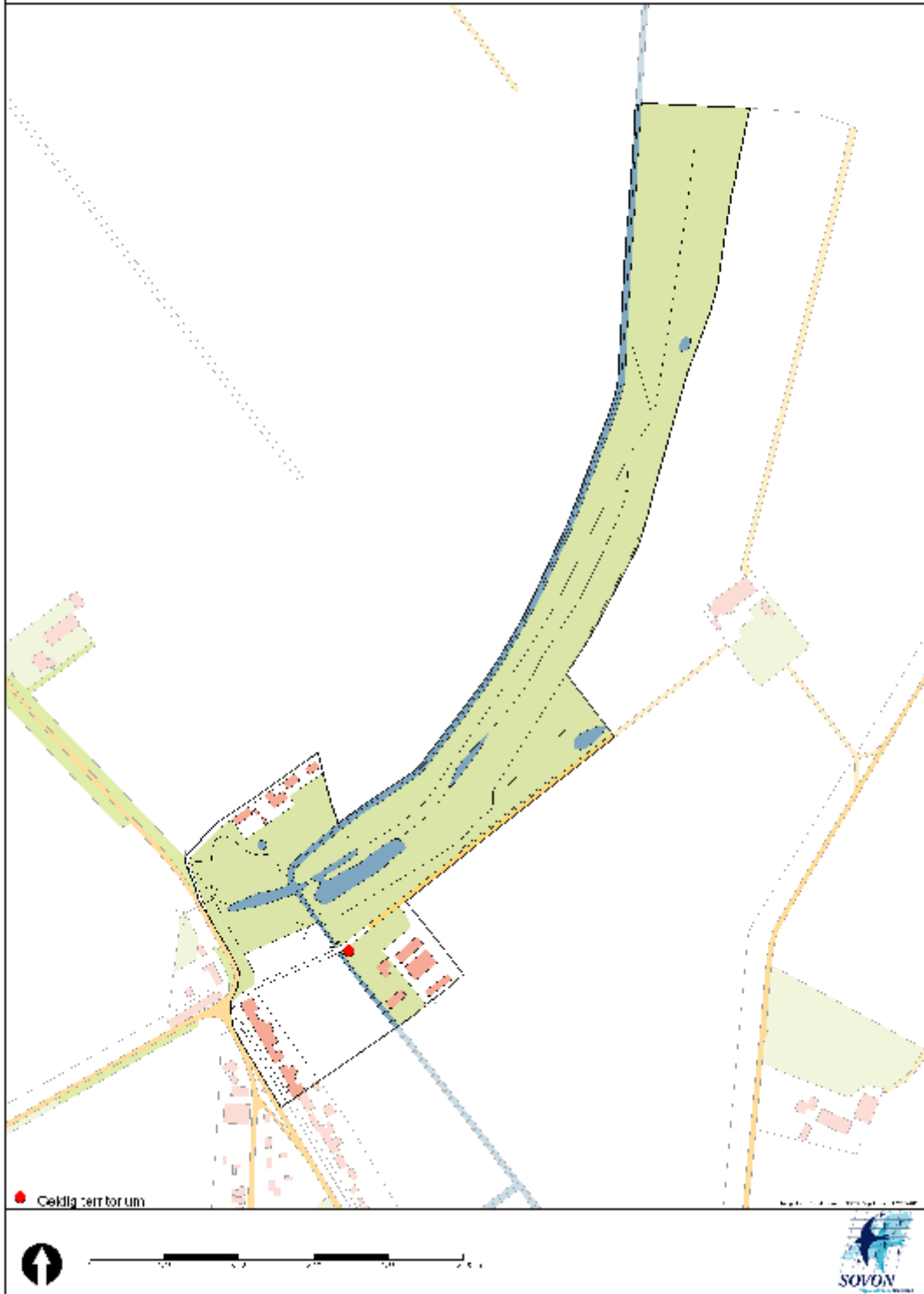
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Winterkoning 6 territoria

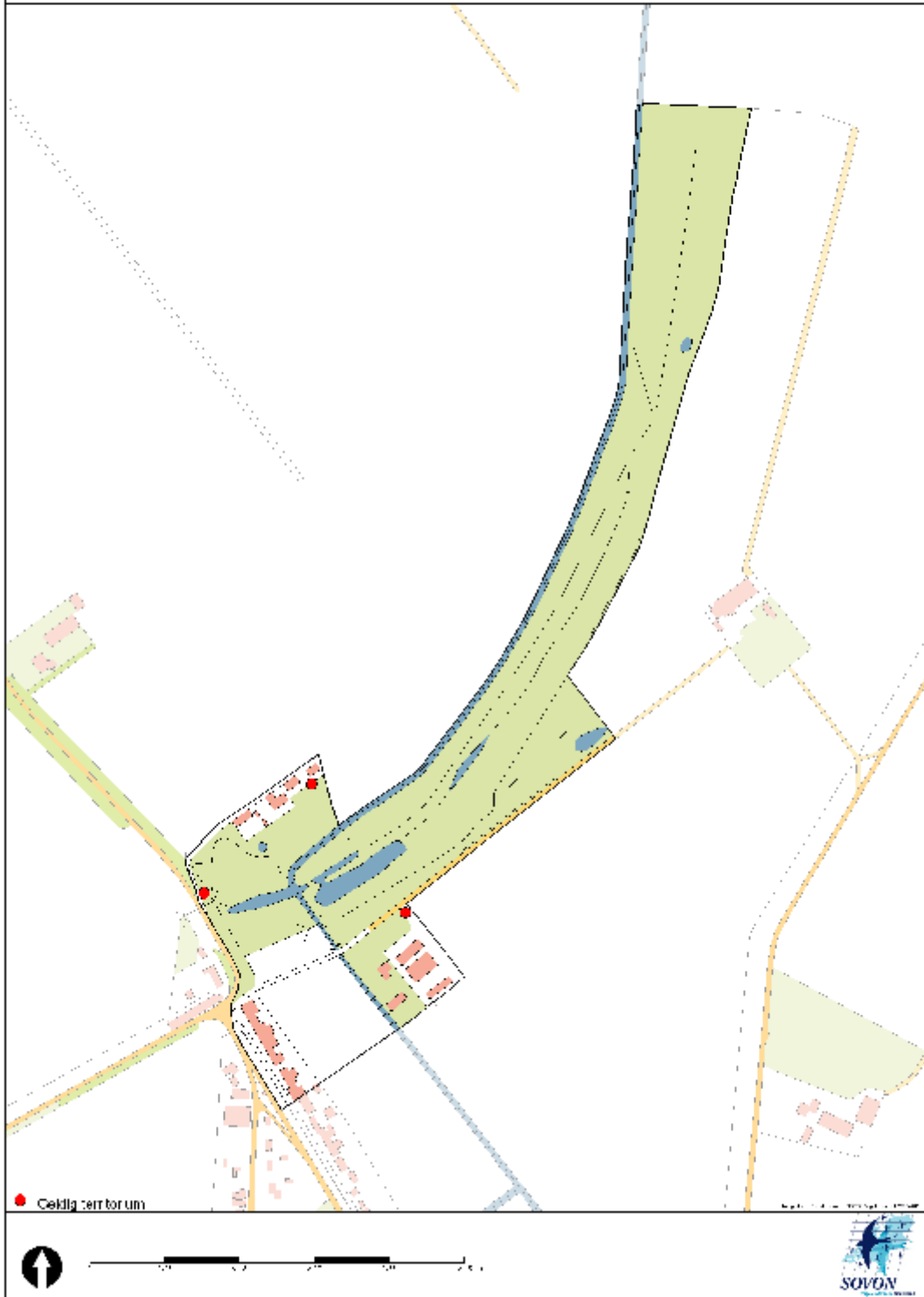
5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Zanglijster 1 territorium

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Zwarte Kraai 3 territoria

5187 Reuzenhoekse Kreek, Zaamslag 2011

Zwartkop 2 territoria

Samenvatting waarnemingen met aantal territoria

Vogels welke in de kleur rood staan vermeld staan op de RODE LIJST (Rode Lijsten laten zien welke soorten in Nederland zijn verdwenen en/of welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn).

	2011	2012	2013	2014	2015
Bergeend	1				
Blauwborst	7				
Bosrietzanger	5				
Bruine Kiekendief	2				
Buizerd	1				
Ekster	3				
Fazant	4				
Grasmus	2				
Graspieper	3				
Grauwe Gans	3				
Groene Specht	2				
Groenling	2				
Grote Bonte Specht	1				
Heggenmus	1				
Holenduif	1				
Houtduif	13				
Kauw	1				
Kleine Karekiet	20				
Koekoek	1				
Koolmees	6				
Meerkoet	3				
Merel	11				
Pimpelmees	3				
Rietgors	11				
Rietzanger	18				
Roodborsttapuit	2				
Spreeuw	5				
Staartmees	4				
Tjiftjaf	5				
Turkse Tortel	2				
Veldleeuwerik	1				
Vink	5				
Waterhoen	2				
Waterral	1				
Wilde Eend	10				
Winterkoning	6				
Zanglijster	1				
Zwarte Kraai	3				
Zwartkop	2				

Samenvatting waarnemingen zonder territoria

Hieronder een samenvatting van waarnemingen van vogels in en rond het BMP gebied waarvan geen territoria is vastgesteld, dan wel dat deze vogels zich buiten de grenzen van het gebied bevonden. Vogels welke in de kleur rood staan vermeld staan op de RODE LIJST (Rode Lijsten laten zien welke soorten in Nederland zijn verdwenen en/of welke soorten in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn).

	2011	2012	2013	2014	2015
Blauwe Reiger	X				
Boerenzwaluw	X				
Gaai (Vlaamse)	X				
Groenpootruiter	X				
Grote Lijster	X				
Grutto	X				
Huismus	X				
Huiszwaluw	X				
Kievit	X				
Kokmeeuw	X				
Oeverloper	X				
Paapje	X				
Scholekster	X				
Tapuit	X				
Watersnip	X				
Witte Kwikstaart	X				
Wulp	X				
Zilvermeeuw	X				

Conclusie

Gezien mijn ervaring in het monitoren van broedvogels zal dit overzicht niet volledig zijn, heb toch wel eens in het veld gestaan waar ik het geluid van de vogels niet met zekerheid kon vaststellen; dit is gewoon het gemis aan ervaring, en zal in de loop der jaren alleen maar verbeteren.

Daarbij komt ook het gegeven dat, nadat het project was gedefinieerd, er direct begonnen moest worden met het monitoren van het gebied. Hierbij is de Sovon Handleiding Broedvogelonderzoek in grote lijnen doorgenomen. Gedetailleerde aandacht aan Broedcodes is grotendeels achterwege gebleven. Een aandachtspunt voor volgend jaar.

Desondanks heb ik dit project met heel veel plezier gedaan.

Al met al zijn er 39 broedvogels vastgesteld, waarvan er 4 op de rode lijst voorkomen. Van de 18 soorten waarvan geen territorium kon worden vastgesteld staan er 8 vogels op de rode lijst.

Bijzonderheden

Voor mij persoonlijk waren de mooiste waarneming die van de Buizerd (met 3 jongen) en die natuurlijk van de Bruine Kiekendief (met 5 jongen). Het tweede territorium is niet succesvol geworden.

Na eerst nestpeiling te hebben uitgevoerd is op 21 juni, samen met Henk Castelijns, het nest van de Bruine Kiekendief gelokaliseerd en hebben het nest geïnventariseerd.

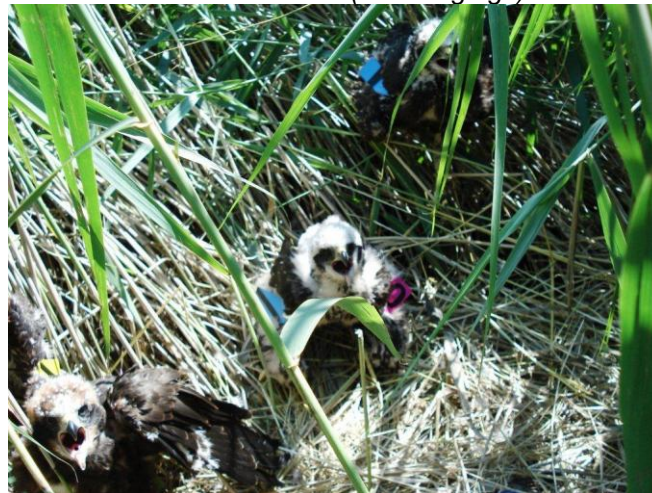
Op 30 juni zijn de jonge Bruine Kiekendieven geringd en voorzien van een (vleugelmerken) wingtags door Henk Castelijns en Bram Vroegindeweij (zie tabel).

Sinds het voorjaar 2011 is gestart met een onderzoek over broedsucces / uitvliesucces, broedhabitat en interacties en plaatstrouw (gebied en habitattypen) van de Bruine Kiekendief. Onderzoekers hopen via het aanbrengen van de wingtags hier meer informatie over te krijgen.

Gegevens van het ringwerk:

Ringnr	M/V	Vleugellengte	Gewicht	Klauwlengte	Wingtag Links		Wingtag Rechts	
5440831	M	277	588	73	ONF	Zwarte 0 op paars label	/NF	Zwarte / op paars label
5440832	M	257	586	72	ONF	Zwarte 0 op paars label	HNB	Zwarte - op blauw label
5440833	M	272	568	67	ONF	Zwarte 0 op paars label	/NJ	Zwarte / op geel label
5440834	M	242	570	69	ONF	Zwarte 0 op paars label	ANP	Alleen een groen label
6156143	V	228	718	81	ONF	Zwarte 0 op paars label	/NB	Zwarte / op blauwe label

Bruine Kiekendief (met wingtags).

Aanbevelingen

Het grootste gedeelte van het gebied (gebied C) is toegankelijk voor het publiek, al denk ik wel dat niet veel mensen dit weten. In het voorjaar bij aanvang van de monitoring was het gebied goed te inventariseren. Naar mate de tijd verstreek werd dit moeilijker vanwege de snel opgroeiende beplanting (voornamelijk riet). Zeker aan de westkant langs de watergang.

Ik weet niet wat het beheersplan van het gebied is maar om het toegankelijk te houden voor het publiek zou het misschien wenselijk zijn om 1 of 2 keer in het hoogseizoen een "wandelpad" te maaien.

Opgemaakt door Hans Molenaar
November 2011.

Drinkput in weiland

